

Jomfruland nasjonalpark

Nasjonalparkstyret

Faste medlemmer og rådgivende utvalg

Kragerø 20.05 2024

Innkalling til styremøte

Faste medlemmer innkalles til styremøte mandag 3. juni kl. 10:00-14:00 i kommunestyresalen, Kragerø rådhus. Servering kl. 11:00.

Rådgivende utvalg for Jomfruland nasjonalpark inviteres til å delta på møtet. For dem som ikke kan delta fysisk, er det mulig å følge møtet på Teams. Medlemmer i rådgivende utvalg som ønsker å delta bes gi tilbakemelding om fysisk eller digital deltakelse.

Sakskart

2024/13: Innkalling og sakskart
2024/14: Orienteringer

Delegerte saker

2024/15: Søknad om flyvning med drone, NRK
2024/16: Søknad om flyvning med drone
2024/17: Tillatelse til motorferdsel

Saker til behandling

2024/18: Rullering av delegasjonsreglement
2024/19: Rullering av flerårig tiltaksplan
2024/20: Tilbakemelding på henvendelse fra BirdLife Telemark
2024/21: Mindre grensejustering i Jomfruland nasjonalpark – Stangnes
2024/22: Drøfting av rådgivende utvalg sin rolle og funksjon
2024/23: Eventuelt

Vennlig hilsen
Henriette Fluer Vikre
Styreleder

Eirik Dobbedal
nasjonalparkforvalter

Saksbehandler: Eirik Dobbedal, 99 42 90 65 eirik.Dobbedal@statsforvalteren.no

Vedlegg:
Saksdokumenter

Kopi til
Rådgivende utvalg

Innkalling og saker er også å finne på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Jomfruland>

NRK

Saksbehandler Eirik Johansen Dobbedal

Vår ref. 2024/3070-0 432.3

Deres ref.

Dato 30.04.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	2024/15
----------------	---------

Svar på søknad om droneflyvning i Jomfruland nasjonalpark

Vedtak

Jomfruland nasjonalparkstyre tillater ikke flyvning med drone i Jomfruland nasjonalpark i omsøkt periode fra 5. til 11. mai i forbindelse med produksjon av TV-serien «Norges nasjonalparker».

Forvaltningsmyndigheten har sett en økning i antall dispensasjonssøknader om droneflyvning og forventer at dette vil øke.

Selv om opptakene vil ha en stor målgruppe og bidra til å spre kunnskap om nasjonalparken, søkes det om å fly med drone tett på og i en svært sårbar tid for sjøfugl i området. Alle flyvningene er planlagt tett på etablerte sjøfuglreservat med ferdselsforbud, samt områder hvor sjøfugl oppholder seg i hekketiden.

Vurdering av samlet belastning på verneområdet spiller en viktig rolle i vurderingen om tiltaket kan sies å være i strid med verneformålet og grad av påvirkning på verneverdiene. Det legges særlig vekt på at perioden det søkes om flyvning overlapper med sjøfuglfredningen og at sjøfuglene i denne perioden (15. april til 15. juli) er særlig utsatt for forstyrrelser. Bestandene av en rekke sjøfugl har vært fallende de seneste årene grunnet lokale, regionale og globale miljøpåvirkninger. Forvaltningsmyndigheten legger videre til grunn at formålet med produksjonen er å vise hvorfor vern er viktig. Nasjonalparkstyret mener derfor at det kan gi en god signaleffekt mht. til droneforbudet at det ikke gis tillatelse til flyvning med drone i verneområdet. Økt bruk av droner og antall dispensasjoner kan medføre til en uthuling av verneforskriften.

Forvaltningsmyndigheten finner derfor ikke tilstrekkelig grunn til å tillate dispensasjon etter verneforskriften § 11 i perioden hvor det søkes dispensasjon. Avslaget er hjemlet i verneforskriften § 10 annet ledd.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Jomfruland nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

Spesifisering søknad om dronetillatelse
Prosjektbeskrivelse – «Norges nasjonalparker»
Kartutsnitt med områder for flyvning – Dynga, Danmark og Stråholmen
Kartutsnitt med områder for flyvning – Skadden
Rutekart parker mai 2024
Overvåkning av sjøfugl på Telemarkskysten, 1974-2022, Jomfruland fuglestasjon, Rune Bergstrøm og Rune Solvang (utkast)

Søknaden

NRK søker om tillatelse til flyvning med drone i Jomfruland nasjonalpark i forbindelse med produksjon av TV-serien «Norges nasjonalparker». Formålet med serien er å gi publikum bedre kunnskap om viktigheten av vern, sporløs ferdsel og tilstedeværelse i naturen. Planen er at samtlige nasjonalparker skal besøkes. NRK søker om tillatelse til flyvning med drone i forbindelse med innhenting av oversiktsbilder av naturen.

NRK søker om inntil 10 flyvninger med drone i Jomfruland nasjonalpark i perioden 5. til 11. mai 2024.

Det skal benyttes en drone av typen DJI Mavic og operatørene har dronesertifikat. Teamet vil bestå av erfarne friluftsfolk som vil følge med på dyrelivet og se etter stressreaksjoner hos fugl. Dersom dette skjer vil dronen settes på bakken.

Forvalter gjennomførte et digitalt møte med NRK 18. april for å drøfte områder i forbindelse med innsending av spesifiserte kart for dronetryvning i nasjonalparken. Forvalter signerte her at det er store områder utenfor nasjonalparken som muliggjør innhenting av oversiktsbilder av verneområdet.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 11 – forbud mot forurensning og støy.

Delegasjon

Behandling av søknader om tillatelse til drone er delegert til forvalter, jf. vedtekter for Jomfruland nasjonalparkstyre og sak 2023/20.

Vurdering

Jf. verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark § 10 er det forbudt med «modellfly eller lignende». Miljødirektoratet har spesifisert at droner omfattes av dette forbudet.

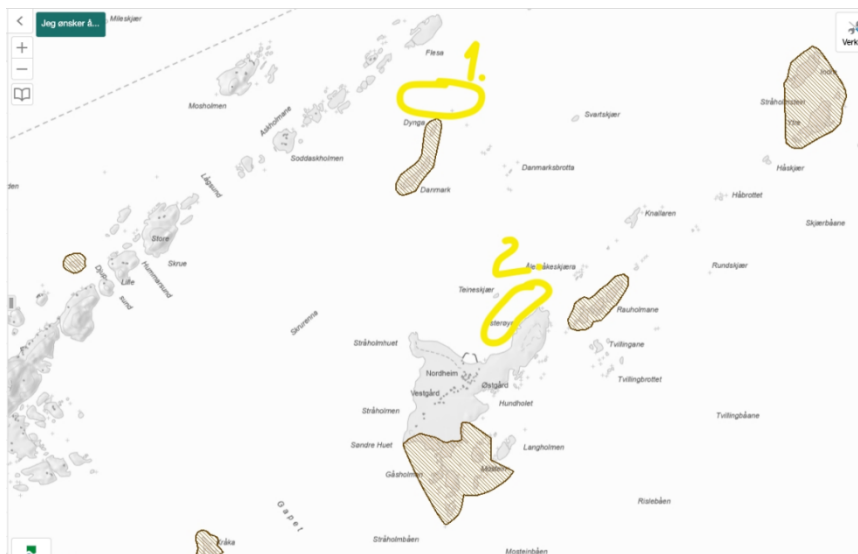
Jf. verneforskriften § 11 – generelle dispensasjonsmuligheter, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Med unntak av Danmark og Dynga har de omsøkte områdene stort sett er en viss avstand til viktige hekkeområder for sjøfugl. Samtidig er det flere områder som ikke er sjøfuglreservat som har en viktig funksjon for rastende og hekkende sjøfugl i perioden 15. april til 15. juli.

Det omsøkte området ved Danmark og Dynga har ferdselsforbud 15. april til 15. juli i en 50 meters radius. Det er ikke tidligere forvaltningspraksis for avstandsbegrensninger knyttet til flyvning med drone til disse områdene, ut over ferdselsforbudssonen på 50 meter. Erfaringer fra økt antall søknader om droneflyvninger og etter dialog med øvrige nasjonalparkforvaltere i Oslofjord-regionen, legger forvalter til grunn derfor føen streng fortolkning av føre-var prinsippet i søknaden.

Kragerø-skjærgården har hekkende par med havørn og man kan i dag se at atferd til enkelte sjøfugl påvirkes når havørn flyr over området. Bruk av drone som kretser høyt på himmelen imiterer i stor grad rovfuglatferd og kan trolig være forstyrrende for sjøfugl.

Andre brukergrupper og besøkende kan oppleve bruk av drone som forringende på naturopplevelsen. Det er et økende antall som ønsker å benytte drone til film, kartlegging og private formål. Liberal dispensasjonsbehandling bidrar til en uthulig av regelverket. Forvaltningsmyndigheten har videre sett en økning i ulovlig bruk, som sammen med lovlig flyvning (dispensasjoner) bidrar til at den samlede belastningen blir stor. Forvaltningsmyndigheten legger til grunn at en TV-serie fra NRK kan bidra til å legitimere bruk av drone i verneområder, og ytterligere øke den samlede belastningen jf. naturmangfoldloven § 10.

Kartutsnitt 1: Områder hvor søker ønsker å fly med drone nord i Jomfruland nasjonalpark. Det søkes om flyvning med drone nord for Dynga og Danmark (sjøfuglreservater) og vest for Østerøya på Stråholmen. Østerøya er utenfor Jomfruland nasjonalpark og muliggjør flyvning med drone uten å bryte forbudet i nasjonalparken.

Kartutsnitt 2: Søker ønsker å sende opp drone nord-vest for Skadden som er sjøfuglreservat i Jomfruland nasjonalpark.

Jomfruland nasjonalparkstyre har tidligere vedtatt følgende retningslinjer knyttet til søknad om flyvning med drone i sak 2017/28:

I saker om bruk av droner til film- og bildeopptak, kan det vurderes å gi tillatelse dersom det gjelder opptak av bilder som skal brukes mot et større publikum og kan tjene informasjonen og kunnskapen om nasjonalparken, i vitenskapelig sammenheng eller i annen nødvendig sammenheng, men ikke til private formål.

Retningslinjene er generelle og hver sak vurderes som en generell dispensasjon fra verneforskriften. Øvrige prinsipper for behandling av dispensasjonssaker fra verneforskriften gjelder i tillegg, hvor hovedprinsippet er at dispensasjoner ikke skal bidra til å uthule formålet med verneforskriften.

Nasjonalparkstyret har siden opprettelsen av verneområdet produsert egne filmer fra nasjonalparken til bruk på nettsider og informasjonsbua på Øytangen. Nasjonalparkstyret har også bidratt med økonomisk støtte til to nye filmer produsert av Utvalgte kulturlandskap på Jomfruland og Stråholmen. Filmene er ment som opplysningsfilmer om kulturlandskapet og verneområdet og inneholder nye droneopptak fra nasjonalparken. Forvaltningsmyndigheten mener derfor at det foreligger gode arkivbilder som på en god måte viser den varierte naturen i nasjonalparken.

Forvalter peker videre på at kun 20% av Jomfruland er nasjonalpark og at Østerøya på Stråholmen ligger utenfor nasjonalparken og landskapsvernområdet. Forvalter mener derfor det er mulig å skaffe gode oversiktsbilder av nasjonalparken og landskapsvernområdet uten å fly i selve verneområdet.

Vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det er først og fremst hensyn til hekkende sjøfugl som er relevant i forbindelse med flyging med drone mellom 15. april og 15. juli. Bird Life Telemark gjennomfører hvert år sjøfugltellinger og det er videre utarbeidet en egen rapport med utviklingstrekk i sjøfuglbestanden fra 1974-2022 (Bergstrøm 2023). Tilstanden til en rekke sjøfuglbestander er i svært lav og sjøfugl utsettes for en rekke lokale-, regionale og globale miljøendringer og miljøpåvirkninger. Det bør derfor være et særlig fokus i nasjonalparken å redusere mengden stressfaktorer for sjøfugl i sårbare perioder som bl.a. hekke- og mytingstid. Forvaltningsmyndigheten mener å ha tilstrekkelig kunnskap om sjøfugl i nasjonalparken. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig for området det søkes om for å gjøre en vurdering av ev. påvirkninger ved dispensasjon.

§ 9 om føre-var-prinsippet

Siden opprettelsen av Jomfruland nasjonalpark i 2016 har droneteknologi blitt bedre, rimeligere og mer utbredt. Tilgang har resultert i økt bruk. Forvaltningsmyndigheten behandler hvert år en rekke dispensasjonssøknader om dronedeflyvning og antallet har økt for hvert år. Selv om hver enkelt dispensasjon i liten grad påvirker verneområdet som helhet, må man legge til grunn at det ikke finnes kunnskap om samlet effekt av alle dispensasjonene i verneområdet. Forvaltningsmyndigheten mener derfor man bør før en streng dispensasjonspraksis ut fra hensynet om samlet effekt og føre-var-prinsippet. Forvaltningsmyndigheten legger også til grunn at det er mulig å gjennomføre nødvendige optak utenfor verneområdet.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er ikke kjent hvor mange søknader som kan forventes om tillatelse til tilsvarende dronedeflyging, men antallet har vært økende siden opprettelsen av verneområdet. Sett i lys av føre-var-prinsippet og manglende kunnskap om samlet effekt, er det usikkert hvor dette punktet ligger. Jf. verneforskriften § 10 annet ledd er «unødvendig støy forbudt». Forvaltningsmyndigheten legger derfor til grunn en lav terskel for verneområdets samlede belastning, særlig i sårbare perioder for sjøfugl.

§ 11 – kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Paragrafen er mindre relevant i denne søknaden, men tiltakshaver plikter å sikre at skade på naturmangfoldet ikke oppstår. Dersom skade oppstår plikter tiltakshaver å dekke ev. utgifter med opprydding.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det er ikke mulig å forutse reaksjonen på fugl og dyreliv i områdene det søkes om. Ferdsl med drone i lav hastighet påvirker fugl i ulik grad, avhengig av høyde, hastighet m.m. Da forvaltningsmyndigheten ikke finner at søknaden kvalifiserer til dispensasjon vurderes ikke dette videre.

Forholdet til formålsbestemmelsen i verneforskriften § 11

Det er forbudt med bruk av motorisert modellfly eller lignende i verneområdet. Forvaltningsmyndigheten vurderer dispensasjon som i strid med vernevedtakets formål og

graden dette kan påvirke verneverdiene, sett i lys av samlet belastning med utgangspunkt i føre-var-prinsippet. Det er et generelt forbud mot bruk av droner i nasjonalparken og ev. tillatelser må behandles som en særlig dispensjon fra verneforskriften. Adgangen for å innvilge dispensasjon skal være streng, da tillatelser gjennom dispensasjon ikke skal bidra til å uthule verneforskriften. Forvaltningsmyndigheten mener ulempene ved dronedeflyvning veier tyngre enn fordelene knyttet til hva opptakene kan gi og finner ikke hjemmel til å dispensere fra verneforskriften.

Med hilsen

Eirik Johansen Dobbedal
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette dokumentet godkjent og sendt uten underskrift

Nils Iver Namlos Øien

Saksbehandler Eirik Johansen Dobbedal

Vår ref. 2024/4998-0 432.3

Deres ref.

Dato 30.04.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	2024/16
----------------	---------

Avslag på søknad om dronetryvning i Jomfruland nasjonalpark

Vedtak

Jomfruland nasjonalparkstyre tillater ikke flyvning med drone i Jomfruland nasjonalpark.

Vurderingen av samlet effekt legges til grunn i vurderingen av påvirkningen tiltaket kan ha på verneområdet og tiltaket er ikke i tråd med nasjonalparkstyrets retningslinjer for dispensasjon til dronetryvning. Forvaltningsmyndigheten har sett en økning i antall dispensasjonssøknader og viser til følgende retningslinjer for behandling av dispensasjonssaker i Jomfruland nasjonalpark vedtatt i sak 2017/28:

I saker om bruk av droner til film- og bildeopptak, kan det vurderes å gi tillatelse dersom det gjelder opptak av bilder som skal brukes mot et større publikum og kan tjene informasjonen og kunnskapen om nasjonalparken, i vitenskapelig sammenheng eller i annen nødvendig sammenheng, men ikke til private formål.

Selv om søker åpner for at nasjonalparken kan få tilgang til ferdig film, vurderer forvaltningsmyndigheten at behovet for opptak på land er dekket gjennom allerede produserte filmer, som er tilgjengelige for publikum på nettsiden www.jomfrulandnasjonalpark.no, i informasjonsbua på Øytangen og i det fremtidige besøkssenteret på Jomfruland og Kragerø sentrum. Tiltaket vurderes ikke som «annen nødvendig sammenheng» som er forbeholdt samfunnskritiske oppgaver o.l.

Forvaltningsmyndigheten finner derfor ikke tilstrekkelig grunn til å tillate dispensasjon etter verneforskriften § 11. Avslaget er hjemlet i verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark § 10.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Jomfruland nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

Søknad om tillatelse til droneflyvning

Søknaden

Nils Iver Namlos Øien søker om tillatelse til flyvning med drone i eikeskogen på Jomfruland og på svabergene på utsiden av øya. Formålet med opptakene er å lage en kort film om Jomfrulands natur og mangfold.

Søker kommer videre med en bekymringsmelding knyttet til et tre (stor bjørk th. for porten til eikeskogen på Jomfruland. Bekymringsmeldingen er svart ut i egen e-post.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark

Vurdering

Verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark § 10 annet ledd forbyr unødvendig støy og bruk av modellfly eller lignende. Jf. avklaringer fra Miljødirektoratet sidestilles drone med modellfly. Verneforskriften § 10 har ikke bestemmelser for dispensasjon og tillatelse må behandles som generelt unntak fra verneforskriften.

Etter verneforskriften § 11 om generelle dispensasjonsbestemmelser, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48. Styret i Jomfruland nasjonalpark har gjennom tidligere vedtak i dispensasjonsbehandling lagt til grunn følgende retningslinjer:

- *I saker om bruk av droner til film- og bildeopptak, kan det vurderes å gi tillatelse dersom det gjelder opptak av bilder som skal brukes mot et større publikum og kan tjene informasjonen og kunnskapen om nasjonalparken, i vitenskapelig sammenheng eller i annen nødvendig sammenheng, men ikke til private formål.*

Retningslinjene legger til grunn en streng dispensasjonspraksis. Jf. retningslinjene gis det ikke dispensasjon til private formål. Med private formål menes private opptak (eget bruk) og opptak i kommersiell sammenheng som reklamefilmer, salgsannonser, salg av film og bilder. Selv om søker kan dele opptakene/ film med nasjonalparken, anser ikke forvaltningsmyndigheten at opptakene/ produksjonen bidrar til fremme økt kunnskap om verneområdet. Nasjonalparkstyret har de siste årene produsert og støttet filmprosjekter knyttet til formidling av natur- og kulturverdiene på øyene og mener at dette behovet er godt dekket innenfor nåværende filmer.

For flyvning med drone i de sjønære områdene er det særlig med i vurderingen å skjerme sjøfugl i perioden 15. april til 15. juli. For arealene i eikeskogen på Jomfruland er det er overordnet mål om at inntrykket av stillhet og ro skal bevares. Dette taler særlig mot bruk av droner i dette området.

Søknaden faller derfor utenfor styrets retningslinjer for innvilgelse av dispensasjon og søknaden bør derfor avslås.

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven:

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det er først og fremst hensyn til dyrelivet som er relevant i forbindelse med flyging med drone, men også hensynet til øvrige besøkende i nasjonalparken. Forvaltningsmyndigheten mener å ha tilstrekkelig kunnskap om dyrelivet i denne delen av nasjonalparken. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig for området det søkes om.

§ 9 om føre-var-prinsippet

Siden opprettelsen av Jomfruland nasjonalpark i 2016 har droneteknologi blitt bedre, rimeligere og mer utbredt. Tilgang har resultert i økt bruk. Forvaltningsmyndigheten behandler hvert år en rekke dispensasjonssøknader om dronetryvning og antallet har økt for hvert år. Selv om hver enkelt dispensasjon i liten grad påvirker verneområdet som helhet, må man legge til grunn at det ikke finnes kunnskap om samlet effekt av alle dispensasjonene i verneområdet. Forvaltningsmyndigheten mener derfor man bør før en streng dispensasjonspraksis ut fra hensynet om samlet effekt og føre-var-prinsippet. Forvaltningsmyndigheten legger også til grunn at det er mulig å gjennomføre nødvendige opptak utenfor verneområdet

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er ikke kjent hvor mange søknader som kan forventes om tillatelse til tilsvarende dronetryvning, men antallet har vært økende siden opprettelsen av verneområdet. Sett i lys av føre-var-prinsippet og manglende kunnskap om samlet effekt, er det usikkert hvor dette punktet ligger. Jf. verneforskriften § 10 annet ledd er «unødvendig støy forbudt». Forvaltningsmyndigheten legger derfor til grunn en lav terskel for verneområdets samlede belastning.

§ 11 – kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Paragrafen er mindre relevant i denne søknaden, men tiltakshaver plikter å sikre at skade på naturmangfoldet ikke oppstår. Dersom skade oppstår plikter tiltakshaver å dekke ev. utgifter med opprydding.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det er ikke mulig å forutse reaksjonen på fugl og dyreliv i områdene det søkes om. Ferdsel med drone i lav hastighet påvirker fugl i ulik grad, avhengig av høyde, hastighet m.m. Da forvaltningsmyndigheten innstiller på avslag vurderes ikke dette videre.

Forholdet til formålsbestemmelsen i verneforskriften § 11

Det er forbudt med bruk av motorisert modellfly eller lignende i verneområdet. Forvaltningsmyndigheten vurderer dispensasjon som i strid med vernevedtakets formål og graden dette kan påvirke verneverdiene, sett i lys av samlet belastning med utgangspunkt i føre-var-prinsippet. Forvaltningsmyndigheten finner ikke hjemmel til å dispensere fra verneforskriften.

Med hilsen

Eirik Johansen Dobbedal
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette dokumentet godkjent og sendt uten underskrift

Pål Bjerke

Saksbehandler Eirik Johansen Dobbedal

Vår ref. 2020/2766-0 432.3

Deres ref.

Dato 19.03.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	2024/17
----------------	---------

Tillatelse til motorferdsel i Jomfruland nasjonalpark

Vedtak

Jomfruland nasjonalpark gir Vigdis og Pål Bjerke tillatelse til motorferdsel til og fra egen hytte på Jomfruland. Tillatelsen gjelder inntil ti persontransporter for Vigdis Bjerke og inntil fire nødvendige transporter av varer og utstyr pr. år. Tillatelsen er gyldig i perioden 2024 til 2027.

Vilkår:

- Kjøringen skal skje på bred sti som omsøkt.
- Til persontransportene kan det benyttes personbil eller mindre kjøretøy. Kjøretøyet skal ikke parkeres i nasjonalparken.
- Til nødvendig transport av varer og utstyr kan det benyttes traktor med henger eller mindre kjøretøy.
- Det skal føres kjørebok, der dato, formål med kjøringen og navn på personer blir notert for hver kjøretur.
- Det tillates ikke transport av varer/utsyr i perioder etter kraftig nedbør eller teleløsning. Øvrige persontransport bør begrenses i tilsvarende vær-perioder.
- Tillatelse og kjørebok skal tas med under kjøring og vises fram på forespørsel fra Politi, Statens Naturoppsyn eller grunneier

Tillatelsene er gitt med hjemmel i § 9 d og e i forskriften for Jomfruland nasjonalpark. Det må i tillegg innhentes tillatelse fra grunneier. Eieren av 29/18 Tårnskogen er Kragerø kommune.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Jomfruland nasjonalparkstyre.

Søknaden

Vigdis og Pål Bjerke søker om flerårig tillatelse til motorferdsel til og fra egen hytte på Jomfruland. Det søkes om inntil ti persontransporter for Vigdis Bjerke og inntil fire nødvendige transporter av varer og utstyr pr. år. Søknaden er begrunnet med varig bevegelseshemming, samt med behov for transport av større mengder varer, bagasje og utstyr og begrenset evne til å transportere uten bruk av motorkjøretøy. Eiendommen ligger utenfor nasjonalparken, men har sin eneste adkomst gjennom verneområdet. Motorferdselen ønskes gjennomført på en bred sti sør i Tårnskogen fra Hovedveien, parallelt med 29/292, frem til hytteeiendommen 29/205. Stiens lengde er ca. 100 meter.

Søknad om tillatelse til motorferdsel er supplert med kjøredagbok for årene 2020, 2021, 2022 og 2023.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark (§§ 9 fjerde ledd d.) og e.).
Forvaltningsplan for Jomfruland nasjonalpark, 2019.

Verneforskrift og verneformål

Etter forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 9 er motorisert ferdsel forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til blant annet: § 9 d) motorferdsel for annen nødvendig transport av varer og utstyr til hytter som ligger i nasjonalparken eller som har sin eneste adkomst gjennom den og § 9 e) motorferdsel langs etablerte stier for varig bevegelseshemmede til egen fritidsbolig.

Vurdering

Det legges til grunn at Vigdis Bjerke er varig bevegelseshemmet og er avhengig av transport med motorkjøretøy for å komme til og fra hytta på Jomfruland. Persontransportene gjøres med personbil og bilen parkeres på egen eiendom utenfor nasjonalparken. Eiendommen ligger mot utsiden av Jomfruland og anløp med båt er ikke et alternativ.

Selve eiendommen ligger utenfor nasjonalparken, men har sin eneste adkomst gjennom verneområdet. Grunnet eiendommens plassering må all inn- og uttransport av større kvanta og utsyr foregå landveien.

Den delen av Tårnskogen det søkes om tillatelse til motorferdsel i består av barblandingskog, dominert av gran, furu og nordiske lauvtreslag (primært bjørk). Det var tidligere mye utenlandske treslag i området, men disse ble fjernet i skjøtselstiltak i løpet av 2019. Det er ingen kjente forekomster av truede eller sjeldne arter i traseen som det søkes tillatelse til motorferdsel i.

Skogbunnen er godt drenert fra naturens side, og forutsatt at det ikke kjøres i kraftig regnvær eller under teleløsning, vurderes risiko for kjøreskader eller skade på naturen som svært begrenset. Området er mye brukt til av gående og syklister og den omsøkte kjøringen vil ikke bidra til vesentlig økt forstyrrelse av dyrelivet.

Søknaden er slik å oppfatte at søkerne ut fra helsesituasjonen vil ha samme behov for transport de kommende årene. Jf. retningslinjene til § 9 fjerde ledd e.), i gjeldende forvaltningsplan, bør gis flerårige tillatelser knyttet til transport av bevegelsehemmede til egen fritidsbolig. Nasjonalparkforvalter mener tillatelsen bør gis varighet tilsvarende inneværende styreperiode fra og med 2024 til og med 2027.

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det foreligger en skjøtelsesplan for Tårnskogen og forvalter er godt kjent i området. Skjøtsel er gjennomført i tråd med plan og fremmede treslag er tatt ut. Det er på sikt nødvendig med manuell lusing av oppslag av fremmede bartrær, særlig nord i området. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og § 9 om føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er få hytter i selve nasjonalparken og det få hytter som har sin eneste adkomst gjennom verneområdet. Flere av hyttene har båt som mulig alternativ for inn- og uttransport av utstyr. Mulig samlet belastning vurderes til å være liten.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Det er lite sannsynlig at kjøringen vil gi miljøskader som må utbedres. Det settes vilkår til kjøringen for å begrense ev. skader på mark. Skulle skader likevel oppstå, vil den som har tillatelsen være økonomisk ansvarlige for å utbedre dem.

§ 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Det kan tenkes at et mindre og lettere kjøretøy enn personbil, som for eksempel ATV vil gi mindre slitasje i kjøresporene, men det vurderes som mindre aktuelt ved persontransport av bevegelsehemmede.

Med hilsen

Eirik Johansen Dobbedal
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette dokumentet godkjent og sendt uten underskrift

Arkivsaksnummer: 2024/3706-0

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 21.03.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Jomfruland nasjonalparkstyre	18/2024	

Rullering av forvalters delegasjonsreglement

Innstilling fra forvalter

Delegasjonsreglement etter verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark:

Jf. kap. 6.2 i vedtektene til Jomfruland nasjonalparkstyre kan styret gi forvalter delegert myndighet til å treffe vedtak av kurant karakter. Styret i Jomfruland nasjonalpark gir forvalter delegert myndighet til å fatte vedtak i saker hvor det er etablert forvaltningspraksis etter verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark for:

- § 3 fjerde ledd g)., i)., j). og r).
- § 4 tredje ledd a). og b).
- § 5 sjuende ledd*.

**Forvalters delegasjonsmyndighet er begrenset til tillatelse til levendefangst av dyr i forbindelse med bestandsovervåking eller forskning. Forvalters delegasjonsmyndighet omfatter ikke dispensasjon til utsetting av dyr i forbindelse med tillatelse etter § 3 fjerde ledd o).*

- § 6 annet ledd.
- § 7 fjerde ledd*

**Delegasjon gjelder i saker hvor ferdsel foregår på etablerte stier og veier i nasjonalparken, jf. retningslinjer i forvaltningsplanen.*

- § 8 fjerde ledd.
- § 9 fjerde ledd a). til g).

Forvalter gis videre delegert myndighet til å fatte vedtak etter verneforskriften § 11, jf. naturmangfoldloven § 48, i søknader om dispensasjon fra verneforskriften § 10 annet ledd – bruk av motordrevet modellfly eller lignende (droner).

Forvalters delegasjonsmyndighet følger ellers retningslinjer spesifisert i styrets vedtekter kap. 6.2.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark
Forskrift om vern av Stråholmen landskapsvernområde, Kragerø kommune, Telemark
Vedtekter for Jomfruland nasjonalparkstyre

Saksopplysninger

Jf. kap. 6.2 i vedtektene til Jomfruland nasjonalparkstyre kan styret gi forvalter delegert myndighet til å treffe vedtak av kurant karakter. Styret i Jomfruland nasjonalpark behandlet delegasjonsreglementet for forvalter i sak 2023/20 og saken legges frem som en oppdatering for nåværende styre.

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark

Dato	FOR-2016-12-16-1630
Publisert	II 2016 hefte 4
Ikraftredelse	16.12.2016
Endrer	<u>FOR-1978-04-28-18, FOR-1980-03-28-12, FOR-1980-03-28-13, FOR-1980-03-28-14, FOR-1980-03-28-17, FOR-1980-03-28-19, FOR-1980-03-28-20, FOR-1980-03-28-21, FOR-1980-03-28-23, FOR-1980-03-28-24, FOR-1980-03-28-28, FOR-1990-12-07-1056, FOR-1990-12-07-1057, FOR-2006-06-30-817, FOR-2009-06-19-716, FOR-2009-06-19-721, FOR-2009-06-19-723</u>
Gjelder for	Kragerø kommune, Vestfold og Telemark
Hjemmel	<u>LOV-2009-06-19-100-§34, LOV-2009-06-19-100-§35, LOV-2009-06-19-100-§62</u>
Kunngjort	19.12.2016 kl. 15.45
Korttittel	Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2016 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 35 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Jomfruland nasjonalpark er å ta vare på et større naturområde med geologisk særpreg med israndavsetninger og biologisk mangfold i sjø og på land med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- Naturtyper på sjøbunnen som tareskog, ålegrasenger, bløtbunn og skjellsand, herunder gyte- og oppvekstområder for fisk og skalldyr, som har betydning for økosystemet og økosystemtjenester både i og utenfor nasjonalparken
- Naturtyper på land som kystnære sandmarker, dyner, strandenger og edellauvskog
- Kystlandskapet på land og i sjø, herunder områder med rullestein og strandvoller
- Kulturminner på land og i sjø
- Vitenskapelige referanseområder.

I sone A er det et spesielt formål å bevare naturtyper som skogshagemarker, naturbeitemarker, slåtteenger, strandenger og lauvingstrær, jf. kart som følger av [§ 2](#).

I sone B er det et spesielt formål å ta vare på sjøfugl og deres hekkeplasser jf. kart som følger av [§ 2](#).

Allmennheten skal gis anledning til opplevelse i naturen gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 2. Avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gårds- og bruksnummer (gnr./bnr.): 6/7, 6/23, 6/61, 6/147, 7/2, 7/6, 7/28, 7/29, 7/56, 7/67, 7/77, 7/125, 7/160, 7/161, 7/162, 7/163, 7/164, 10/26, 27/8, 27/47, 27/81, 27/87, 28/1, 28/3, 28/4, 28/9, 28/10, 28/20, 28/23, 28/24, 28/25, 28/26, 28/41, 28/44, 28/49, 28/50, 28/55, 28/63, 28/64, 28/69, 28/70, 29/1, 29/4, 29/5, 29/6, 29/8, 29/9, 29/11, 29/12, 29/16, 29/18, 29/22, 29/26, 29/27, 29/38, 29/39, 29/41, 29/46, 29/49, 29/52, 29/55, 29/58, 29/66, 29/67, 29/80, 29/113, 29/114, 29/120, 29/132, 29/133, 29/139, 29/144, 29/145, 29/149, 29/155, 29/155, 29/159, 29/198, 29/201, 29/202, 29/217, 29/219, 29/221, 29/222, 29/227, 29/246, 29/247, 29/253, 29/293, 29/294, 29/298, 29/304, 29/312, 29/323, 30/62, 30/82, 30/90, 30/101, 30/157, 30/163, 30/164, 30/182, 30/275, 30/443, 30/492 og 30/560.

Nasjonalparken dekker et areal på ca. 116,7 km² hvorav ca. 114,3 km² er sjøareal.

Vernegrensene framgår av oversiktskart, fire detaljkart for Jomfruland, et for Stråholmen og et for sjøområde med jaktforbud nord for Stråholmen datert Klima- og miljødepartementet, desember 2016. Knekkpunktene skal koordinatfestes. De nøyaktige grensene på land skal merkes i marka.

Verneforskriften med oversiktskart og detaljkart oppbevares i Kragerø kommune, hos Fylkesmannen i Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet. Det samme gjelder jordskiftekart som utarbeides etter grensemerking.

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner skal finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger herunder anlegg for energiproduksjon, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, gass- eller oljeledninger, sleping av redskap på sjøbunnen, akvakulturanlegg, mudring og dumping i sjø, uttak av skjellsand, kaianlegg, nye landfaste brygger og flytebrygger, bøyelagging av båter, opplag av båter, kunstige sandstrender, bygging av gjerder, vegbygging, bergverksdrift, uttak av stein og mineraler, graving, sprenging, boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, mineraler eller fossiler, drenering, gjødsling, nydyrking, jordarbeiding, tilplanting, bakkeplanering, framføring av ledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper og lignende. Opplistingen er ikke uttømmende.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
- b. Vedlikehold av eksisterende veger og stier, gjerder og grunder i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- c. Opplag og utsetting/opptak av småbåter på etablerte steder, samt skånsomt vedlikehold av utsetningssteder i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- d. Mindre gravearbeider i forbindelse med vedlikehold av ledningsanlegg som går i kanten av eksisterende veger i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall.
- e. Skånsomt uttak av vann fra naturlig strandbasseng på eiendommen 28/20, 24, 41 Havsjaa/Søndre Hue i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- f. Oppsetting av midlertidige gjerder til beitedyr i landbruket i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- g. Vedlikehold av eksisterende dreneringsanlegg i beitemarker og slåtteeenger i sone A.
- h. Uttak av stein til vedlikehold av steingjerder på landbrukseiendommer på Jomfruland og til gravsteiner i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- i. Bruk av midlertidige installasjoner i sjø uten landfeste og uten tilførsel av for til levendelagring av villfanget fisk og skalldyr i områder der dette har foregått tidligere.
- j. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg.

k. Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg. Bruk av motorisert transport til lands krever særskilt tillatelse, jf. § 9 fjerde ledd b).

l. Nødvendig istandsetting av eksisterende energi- og kraftanlegg ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport til lands skal det i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. Ombygging og mindre utvidelse av bygninger i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- b. Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som har gått tapt ved brann eller naturskade.
- c. Riving av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger, og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- d. Bruksendring av eksisterende bygninger.
- e. Oppføring av bygninger, anlegg og innretninger i sone A som er nødvendig for utøvelse av jordbruk i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- f. Oppføring av konstruksjoner og installasjoner for å legge til rette for friluftsliv.
- g. Oppføring av gjerder i regi av eier av landbrukseiendom eller dyreeier i forbindelse med landbruksdrift med beitedyr.
- h. Graving i forbindelse med vedlikehold av ledningsanlegg som ikke omfattes av § 3 tredje ledd d) og nye ledningsanlegg i jord i kanten av veger og i sjø, samt til eksisterende fritidsboliger.
- i. Oppsetting av skilt og merking av stier.
- j. Oppgradering og etablering av stier.
- k. Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak i regi av Kystverket.
- l. Bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesbrygge, oppsetting av bruer, klopper og fortøyningsfester for båter.
- m. Mudring i forbindelse med eksisterende brygger for å vedlikeholde seilingsdybden.
- n. Etablering av nye landfester for låssetting av notfangst.
- o. Akvakultur uten fast bygningsmasse, uten forurensningskonsekvenser, uten synlig anlegg over sjøoverflaten, som ikke er i strid med verneformålet.
- p. Tiltak for å opprettholde vannspeil i Tårntjenna på Jomfruland og dammene på Vestrestrand på Stråholmen.
- q. Oppgradering samt fornying av kraftlinjer for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt for virksomheter innenfor nasjonalparken.
- r. Utsetting av saltsteiner.

§ 4. Vern av plantelivet

Vegetasjonen på land og i sjø, herunder døde busker og trær, og ilanddrevet tang og tare er vernet mot all skade og ødeleggelse. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt. Virke fra rydding, tynning og hogst kan ikke mellomlagres på steder med artsrike plantesamfunn.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a. Beiting på Jomfruland, i sone A på Stråholmen og på Store Fengesholmen i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- b. Slått av arealer i sone A anvist i forvaltningsplanen.
- c. Hogst av ved i regi av grunneier i nærmere angitte områder i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- d. Plukking av bær, frukt, matsopp og vanlige planter til eget bruk, med unntak av plantearter som er angitt i forvaltningsplanen.
- e. Skånsom skjøtsel og beplantning rundt fritidsboliger og mindre gårdsanlegg i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- f. Plukking av død tang og tare på Jomfruland og Stråholmen til bruk som gjødsel i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. Beiting i andre områder enn nevnt i andre ledd a) i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- b. Skjøtsel og beplantning rundt fritidsboliger og mindre gårdsanlegg som ikke omfattes av andre ledd c).

§ 5. Vern av dyrelivet

Dyrelivet på land og i sjø, herunder hi, reir, hekke- og yngleplasser er vernet mot skade og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i sjø er forbudt.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a. Høsting av villevende marine ressurser etter havressursloven, med unntak av høsting med redskap som slepes under fiske og som i den forbindelse kan berøre bunnen.
- b. Jakt og fangst av vilt etter gjeldende lovverk.
- c. Fiske etter laks- og innlandsfiskeoven, herunder etter laks med kilenot med gyldig registrering.

All jakt, fangst og bruk av skytevåpen er likevel forbudt i følgende områder i sone B: Beverskjæra, Skadden, Stråholmen, Kråka og Vestre Rauane.

All jakt, fangst og bruk av skytevåpen er også forbudt i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 1. september i følgende områder i sone B: Stråholmsteinen, Lille Danmark, Raudholmane, Stutsholmskjæra, Gjesskjæra, Stangskjæra, Hattholmen, Østre Rauane, Tviskjær og Lille Fengesholmen.

Det er ikke tillatt med jakt på sjøfugl i et område nord for Stråholmen som vist på vedlagte kart.

Hunder skal holdes i bånd hele året. Det er unntak for jakthunder ved lovlig jakt.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til levendefangst av dyr i forbindelse med bestandsovervåking eller forskning. Det samme gjelder ved utsetting av dyr i forbindelse med tillatelse etter § 3 fjerde ledd o).

§ 6. Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

§ 7. Ferdsel og friluftsliv

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner på land og i sjø.

Ferdsel på land og på sjø nærmere enn 50 meter fra land i sone B i tiden fra 15. april til 15. juli er ikke tillatt.

Organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen.

Større arrangementer krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til større arrangementer når det ikke er i strid med verneformålet.

Sykling og organisert bruk av hest er bare tillatt på veier og stier.

Camping, teltslagning og oppsetning av kamuflasjennretninger for fotografering er forbudt i sone B, på Stråholmen og i andre områder i angitt i forvaltningsplan.

Det er forbud mot brenning av bål og bruk av grill direkte på underlaget.

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

Innenfor nærmere avgrensede deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsl som kan skade naturmiljøet.

§ 8. Generelle unntak for ferdsel

Reglene i § 7 er ikke til hinder for ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet samt skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

Det samme gjelder drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg som ikke kan utføres utenfor forbudsperioden, samt næringsfiske der fiskeren er manntallsført og bruker merkeregistrert båt.

I sone B på Kråka nord på Jomfruland er det i tillegg unntak for registrering og merking av fugl i regi av Jomfruland fuglestasjon, samt fiske etter sjørøret.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til ferdsel på land og på sjø i sone B i tiden fra 15. april til 15. juli i forbindelse med aktiviteter som kan fremme verneverdiene eller kunnskap om dem.

§ 9. Forbud mot motorferdsel

Det er forbud mot motorferdsel på land, på is og i luften lavere enn 300 meter over bakken.

Miljødirektoratet kan ved særskilt forskrift innføre bestemmelser om fartsregulering på sjøen i nærmere angitte deler av nasjonalparken.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a. Motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.
- b. Bruk av landbrukskjøretøy med redskap som er nødvendig for å drive landbruk i sone A og uttransport av skadde, syke eller døde bufe på Jomfruland utenfor sone A, i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- c. Motorferdsel på Jomfruland og Stråholmen til transport av drivved, ilanddrevet skipslast og gravsteiner i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- d. Motorferdsel på Jomfruland for transport av stein til steingjerder jf. § 3 tredje ledd h).
- e. Forsvarets nødvendige lavtflyging med jagerfly i perioden fra 1. oktober til 1. april.
- f. Nødvendig motorisert ferdsel til Øitangen gård.
- g. Motorferdsel på isen ut til Stråholmen for stell og foring av husdyr.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. Øvingskjøring og øvingsflyging for formål nevnt i tredje ledd a).
- b. Nødvendig kjøring for tiltak etter § 3 tredje ledd k) og § 3 fjerde ledd q).
- c. Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer og utstyr til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger, steingjerder og lignende.
- d. Motorferdsel for annen nødvendig transport av varer og utstyr til hytter som ligger i nasjonalparken eller som har sin eneste adkomst gjennom den.
- e. Motorferdsel langs etablerte stier for varig bevegelsehemmede til egen fritidsbolig.
- f. Landing med helikopter og sjøfly.
- g. Nødvendig motorisert ferdsel til hytter som bruker veien inn til Øitangen gård.

§ 10. Forbud mot forurensning og støy

Forurensning og forsøpling er forbudt. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt. Det er forbudt å tømme kloakkvann i sjøen.

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly eller lignende er forbudt.

Bestemmelsen i første og andre ledd er ikke til hinder for bruk av motordrevne, lette redskaper til rydding rundt fritidsboliger og gårdsanlegg.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til brenning av avfall.

§ 11. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 12. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon med videre. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

§ 13. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 14. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne verneforskriften.

§ 15. Rådgivende utvalg

Det skal opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 16. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Samtidig oppheves følgende forskrifter med bestemmelser:

1. Forskrift 28. april 1978 nr. 18 om fredning av Jomfruland landskapsvernområde, Kragerø kommune, Telemark.
2. Forskrift 28. mars 1980 nr. 12 om fredning for Stråholmsteinen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
3. Forskrift 28. mars 1980 nr. 13 om fredning for Raudholmene naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
4. Forskrift 28. mars 1980 nr. 14 om fredning for Lille Danmark naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
5. Forskrift 28. mars 1980 nr. 17 om fredning for Stutsholmskjæra naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
6. Forskrift 28. mars 1980 nr. 19 om fredning for Gjesskjæra naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.

7. Forskrift 28. mars 1980 nr. 20 om fredning for Stangskjæra naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
8. Forskrift 28. mars 1980 nr. 21 om fredning for Hattholmen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
9. Forskrift 28. mars 1980 nr. 23 om fredning for Østre Rauane naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
10. Forskrift 28. mars 1980 nr. 24 om fredning for Tviskjær naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
11. Forskrift 28. mars 1980 nr. 28 om fredning av Lille Fengesholmen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
12. Forskrift 7. desember 1990 nr. 1056 om Stråholmen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
13. Forskrift 7. desember 1990 nr. 1057 om Stråholmen landskapsvernområde med fuglelivsfredning, Kragerø kommune, Telemark.
14. Forskrift 30. juni 2006 nr. 817 om Verneplan for Oslofjorden – delplan Telemark, vedlegg 24, fredning av Sandbakken naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
15. Forskrift 19. juni 2009 nr. 716 om Verneplan for Oslofjorden – delplan sjøfugl. Vedlegg 8. Fredning av Vestre Rauane fuglefredningsområde, Kragerø kommune, Telemark.
16. Forskrift 19. juni 2009 nr. 721 om Verneplan for Oslofjorden – delplan sjøfugl. Vedlegg 13. Fredning av Beverskjæra fuglefredningsområde, Kragerø kommune, Telemark.
17. Forskrift 19. juni 2009 nr. 723 om Verneplan for Oslofjorden – delplan sjøfugl. Vedlegg 15. Fredning av Skadden naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.

Arkivsaksnummer: 2024/4076-0

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 03.04.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
	2024/19	

Revisjon av flerårig tiltaksplan for Jomfruland nasjonalpark

Innstilling fra forvalter

Forslag til tiltaksoversikt godkjennes med de merknader som ble lagt frem i møtet. Styret ber om ny sak med rullering av tiltaksplanen første halvår i 2025. Forvalter gis mulighet til mindre tilpasninger i forhold til planen innenfor gjeldende økonomiske rammer.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Tiltaksplan 2024-2027

Saksopplysninger og vurdering

Forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark ble godkjent i juli 2019. Forvaltningsplaner bør revideres senest etter 10 år. Basert på erfaringer fra de første årene planlegger forvalter oppstart av revisjon mot slutten av denne styreperioden. Det er et ønske at forvalter blir bedre kjent med verneområdet før dette arbeidet starter opp. Målsettingen er å ha ny, revidert forvaltningsplan og besøksstrategi ferdig godkjent i 2029.

For å sørge for en oppdatering i tiltak og mindre justeringer i forvaltningen av nasjonalparken, følges forvaltningsplanen av en treårig tiltaksplan med konkrete tiltak for å fremme og bevare verneformålet. Tiltaksplanen rulleres årlig og fungerer som en arbeidsplan for nasjonalparkforvaltningen sammen med forvaltningsplanen.

Tiltak i verneområder finansieres gjennom Miljødirektoratet via kap./post. 1420.31 i statsbudsjettet. Miljødirektoratet har utarbeidet en egen strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025 (vedlagt). Midler over kap./post 1420.31 prioriteres til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Den treårige tiltaksplanen danner utgangspunkt for årlige søknader om tiltaksmidler fra Miljødirektoratet.

Jomfruland nasjonalpark har per i dag utarbeidet sju skjøtselsplaner. I tråd med anbefalinger i planene er det videre gjennomført omfattende naturrestaureringstiltak i nasjonalparken.

Engangstiltak tas gradvis ut av planen, samtidig som årlige tiltak er beholdes. Engangstiltak kan ofte følges opp med årlige skjøtselstiltak. Utgangspunktet for prioritering av tiltakene er skjøtelsesplaner/ råd for områdene:

- Tårnskogen
- Området innenfor Vestre Saltstein
- Sandbakken
- Øytangen nord og sør
- Havstrender på Stråholmen
- Styrmannsholmen og Larsholmen.
- Rullesteinstranda på Jomfruland

Tiltaksplanen inneholder også tiltak på initiativ fra nasjonalparkforvaltningen og øvrige som kan bidra til å fremme verneformålet.

På bakgrunn av innspill fra nasjonalparkstyret er det lagt inn et nytt tiltak knyttet til «nødvendig kartlegging før tiltak» knyttet til økt tilgjengelighet langs sentrale leder i nasjonalparken. Forvalter vurderer over sommeren om dette tiltaket kan gjennomføres basert på resterende tiltaksmidler. Det vil her være aktuelt å leie inn ekstern fagkunnskap/kompetanse fra f.eks. Norges handikapforbund.

Status for kystlynghei på Styrmannsholmen

Vinteren 2023 startet forvaltningsmyndigheten opp restaurering av kystlynghei på Styrmannsholmen. Det er hittil gjennomført rydding av kratt og felling av frøtrær, brenning av hogstavfall og forsøkssviing av lynghei. Vinteren 2024 bød på mye snø ytterst i havgapet. Det var ikke mulig å gjennomføre sviing av lyngheia før fuglene hadde begynt å legge reir og tiltaket er utsatt til senhøst/ tidlig vinter 2024. Etter sviing av lyng må holmen få en vekstsesong hvile før beitedyr slippes på. Dette er for å sikre god gjenvekst.

Selv om forvaltningsmyndigheten sendte ut varsel om oppstart av restaureringstiltak med frist for tilbakemeldinger til berørte grunneier i januar 2023, ser forvalter økt behov for involvering og informasjonsdeling med grunneiere og berørte naboer til tiltaket. Forvalter har sendt ut tilbud om befaring med naboer for å vise og forklare hva som planlegges videre. En brent lynghei kan se dramatisk ut, men er et viktig skjøtselstiltak.

Skjøtelsesplanen for kystlynghei i Jomfruland nasjonalpark omfatter både Styrmannsholmen og Larsholmen. Basert på erfaringer fra Styrmannsholmen vil forvaltningsmyndigheten gjøre en vurdering av Larsholmen før tiltak iverksettes. Tiltak på Larsholmen vil derfor tidligst starte opp i 2027/2028.

NP = Nasjonalparkforvaltningen
 SNO = Statens naturoppsyn
 FK = Fylkeskommunen
 VK = Visit Kragerø
 KE = Kragerø energi
 BLT = BirdLife Telemark

MD = Miljødirektoratet
 KK = Kragerø kommune
 KM = Kulturminnemyndigheten
 KL = Kystlotteriet
 SF = Småfrakt
 GE = Grunneier

KN = Kragerø næringsforening
 TK = Tjenestekjøp
 FM = Fylkesmannen
 SK = Sykkelknut
 SG = Samordningsgruppe

FD = Fiskeridirektoratet
 HI = Havforskningsinstituttet
 JF = Jomfruland fuglestasjon
 ST = Skjærgårdstjenesten
 BF = Botanisk forening

IUA = Utvalg akutt forurensning
 NG = Norsk genressurscenter
 KF = Kragerø fjordbåtselskap
 NINA = Norsk inst. for naturforskning
 BS = Besøksenteret

UKL = Utvalgte kulturlandskap
 JV = Jomfruland vel
 KKA = Kulturkameratene
 GP = Geoparken
 KV = Kystverket

Område/tema/tiltak	Tiltak naturverdier og kulturminner	Informasjon og tilrettelegging	Kommunikasjonstiltak	Tiltak besøksforvaltning	Kunnskap	Prioritet	Ansvar	Samarbeid	Finansiering	Gjennomføring	2024	2025	2026	2027
Hele nasjonalparken														
Ferdseil og aktiviteter skal ikke forstyrre sjøfugl														
Tema på nettside. Temaplakater er satt opp.		x		x		1	NP		MD	NP	0	0	0	0
Informasjonsvideo om hekkende sjøfugl. Samarbeid.		x	x	x		1	SNO	NP	MD	SNO	0	0	0	0
Ta initiativ til at Langholmen kommer med i sone B for sjøfugl med ferdselsforbud	x			x		2	NP			KLD	-	-	-	-

Brosjyre om forstyrrelse av sjøfugl. Deles ut ved utleie av kajakk, padlebrett, vannskuter med mer. 1420.21		x	x	x		2	NP			NP	0	0	50	0
Kontroll av ferdselsforbud og jaktforbud	x			x		2	SNO			SNO	-	-	-	-
Løse hunder og mennesker skal ikke skade fugleunger														
Tema på nettside og temaplakat.		x		x		1	NP		MD	NP	0	0	0	0
Strandlinjen skal i hovedsak være fri for søppel. Objekter med kulturhistorisk verdi skal ikke fjernes.														
Bidra til oversikt over aktører og planlagt rydding					x	2	NP			KK	-	-	-	-
Strandrydding i friluftslivsområder der frivillige ikke rydder.	x					2	KK			KK	-	-	-	-
Strandrydding Jomfruland rettet mot besøkende. Utdeling av poser, mottak og levering.	x			x		1	NP	KL/ SK	MD	NP	-	-	-	0
Fjerne tungt avfall på utsiden av Jomfruland	x					1	NP	ST	MD	NP	35	35	35	35
Kommunikasjonstiltak														
Medvirke i samarbeid om etablering besøkssenter			x	x		1	KK	NP		KK	-	-	-	-
Anlegg med tårn Øytangen, inkl. drift 1420.21		x	x	x		1	NP	BLT ,KK, NP	MD	NP	60	60	60	60
Produksjon av videofortellinger		x	x	x		1	NP		MD		0	0	0	0
Nettside og informasjon (1420.21)		x	x	x		1	NP			TK	30	30	30	30

Drift av datasystem infobod (1420.21)		x	x	x		1	NP			TK	30	30	30	30
Supplering av nasjonalparkbrosjyrer (1420.21)		x	x	x		1	NP			TK	20	20	20	20
Informasjon i brosjyren Jomfrulandsguiden.		x		x		1	NP	JV	MD	JV	0	0	0	0
Informasjon på hjemmesidene til Visit Norway.		x		x		1	NP	VK		VK	0	0	0	0
Nasjonalparkbok. Samarbeidspartnere må avklares.	x	x	x	x		3	NP				0	0	0	0
Guiding i samarbeid med besøkscenter		x	x	x		2	NP	KK		NP/B S	-	-	-	-
Innholdsproduksjon ifbm. selvguiding Jomfruland, Stråholmen og Stangnes		x	x	x		2	NP	JG	MD	NP	-	-	-	-
Bidra til at aktørene så langt som mulig bruker samme designprofil		x	x	x		2	MD			NP, KK	-	-	-	-
Markvandring Jomfruland og Stråholmen (1420.21)		x	x	x	x	3	NP		UKL	TK	0	0	0	0
Videoinformasjon i besøkscenteret om adferd	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Annen digital informasjon i besøkscenteret om adferd	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Muntlig informasjon i besøkscenteret om adferd	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Informasjon i besøkscenteret om brannfare	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Tilrettelegging friluftsliv														
Supplering av sittebenker Jomfruland		x		x		3	NP		MD		0	0	50	0
Etablering av tilrettelagte bålpanner på utvalgte steder	x	x		x		2	NP			TK	20	0	20	0

Sanere ulovlige bålplasser, varder og solgroper + rydding marint avfall	x					1	NP		MD	TK	10	10	10	10
Mulighetsstudie innfallsporter	x	x	x	x		3					0	0	0	150
Drift ferdselsteller. Jomfruland nord. Utsifting/opplading.	x	x	x	x		1	NP		MD	SNO	-	-	-	
Drift ferdselsteller Stangnes. Årlig lisenskostnad (1420.21)	x	x	x	x		1	DNT			NP	7	7	7	7
Flislegge utvalgte stistrekniger	x					2	NP			NP	0	30	30	30
Etablere informasjonstavler om råd og ferdsel (produksjon, trykking og stativ)		x	x	x		1	NP			NP/T K	80	60	60	50
Vedlikehold og utsetting/opptak utriggere Øytangen (tiltak utgår fra og med opptak 2024 – ansvar Kragerø kommune/ Skjærgårstjeneste)							NP			TK	0	0	0	0
Vurdere tilpassing/ tilrettelegging av tilgjengelig trase fra Hovedveien ved tårnskogen til utsiden. Fase 1: Nødvendig utredning før tiltak.	x						NP			TK	0	30	0	0
Sjø														
Storskala endringer i havmiljøet														
Samordne bevaringsmålene med andre nasjonalparker.	x					2	NP			NP	-	-	-	-
Samarbeide med andre nasjonalparker om overvåking og forskning i Skagerrak. NFR-prosjekt Oslofjorden, Skagerrak og Kattegat					x	2	NP			NP	-	-	-	-

Kartlegging av omfang og tilstand i marine naturtyper: Bløtbunn, ålegrassenger, tareskoger, israndsavsetninger og skjellsand.	x				x	1	NP		MD	TK	500	500	500	0
Bidra til å fremme fiskemetoder som ikke innebærer sleping av redskap mot bunnen i områdene rundt nasjonalparken.	x				x	1	NP			NP	-	-	-	-
Fjordtorsk														
Overvåking av utviklingen i småtorskbestanden.					x	1	HI		FD	HI	0	0	0	0
Tema på nettsiden og på informasjonspunkt.		x		x		1	NP			NP	-	-	-	-
Hummer														
Ta initiativ til nye hummerfredningsområder i nasjonalparken.	x					1	NP	FD		FD	-	-	-	-
Bidra til mer kontroll av hummer- og krabbeteiner.	x					2	FD			FD	-	-	-	-
Kunnskap om sjøfugl														
Årlige tellinger			x			1	FM		MD	SF	-	-	-	-
Miljøanalyse av grågåsegg	x				x	1	NP			TK	0	20	0	0
Oljevern														
Tiltakskort for konkrete områder	x					1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-
Anlegge permanente lensefester	x					1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-
Skreddersydde lenser og lensedregger på lager.	x					1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-

Ferdig oppkjørte navigasjonskurser for utlegging av lenser	x					1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-
Dedikerte fartøyer	x					1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-
Øvelser	x					1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-
Trent personell med god lokalkunnskap	x					1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-
Ta initiativ overfor IUA om bedre beredskap	x					2	NP			NP	-	-	-	-
Spøkelsesfiske														
Bistå Havforskningsinstituttet i prosjekt spøkelsesfiske. Kartlegging og fjerning av tapte fiskeredskaper. Delta i styringsgruppe.	x					1	HI	NP		HI	-	-	-	-
Bidra til distribusjon av brosjyren Teinevett-tips		x		x		2	NP	HI		NP	-	-	-	-
Annet undervannssøppel														
Kartlegge områder for opprydding under vann					x	2	NP	ST		NP	-	-	-	-
Opprydding av søppel under vann innenfor nasjonalparken	x					2	NP			TK	0	0	300	0
Fremmedarter i havet														
Bidra til at utbredelsen av stillehavsosters blir kartlagt.					x	2	SF		MD	TK	-	-	-	-
Bidra til informasjon og kampanjer der folk oppfordres til å høste og spise stillehavsosters.		x		x		1	NP				-	-	-	-
Kartlegge omfang av Japansk drivtang i nasjonalparken	x					2	NP			TK	0	0	50	0

Eldre skipsvrak															
Samarbeide med kulturminnemyndighetene og Norsk Maritimt Museum om kartlegging.					x	3	KMM		KMM	KMM	-	-	-	-	-
Informasjon.		x		x		3	NP		KMM	KMM	-	-			-
Produksjon av undervannsfilm fra nasjonalparken (avhengig av ekstern finansiering – kan ikke dekkes med tiltaksmidler).							NP		MD		0	0	0		400
Redusere forstyrrelser av sjøfugl															
Redusert fartsgrense på sjø, med unntak av hovedledene	x			x		2	NP			KK/NP	-	-	-	-	-
Informasjon på nett og aviser om ferdselsforbud mellom 15.4-15.7.		x	x	x		1	NP			NP	-	-	-	-	-
Informasjon om sjøfugl og forstyrrelser i besøkssteder							NP			BS	-	-	-	-	-
Redusere forstyrrelser av sel															
Brosjyre og informasjon på nett om sel	x		x	x		3	NP			NP/BS	0	0	0	0	0
Selsafari med kvalifisert guide for trygge sel-observasjoner og informasjon	x	x	x	x		3	BS			BS	-	-	-	-	-
Nasjonalparken på land															
Kunnskapen om natur på land.															
Kartlegge natur etter standard metode.					x	2	MD	MD	MD	TK	-	-	-	-	-

Kontroll av hekking i 9 fuglekasser på Jomfruland	x					1	NP			SNO, NP, TK	5	5	5	5
Overvåke insekthoteller på Stråholmen, Øytangen og Stangnes.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Beiting andre steder enn i sone A														
Bidra til at beiting blir gjenopptatt andre steder der det er til fordel for verneverdiene.	x					1	NP		MD	TK	-	-	-	-
Fremmedarter														
Rynkerose: Fjerne alle forekomster i nasjonalparken	x					1	NP	UKL	MD	TK	20	20	20	20
Parkslirekne: Fjerne alle forekomster (oppfølging av kartlegging 2024)	x					1	NP			TK	-	-	-	-
Kartlegging av fremmedarter i nasjonalparken på Jomfruland: Fremtidig strategi for fremmedarter utarbeides etter kartleggingen i 2024.	x					1	NP			TK	150	-	-	-
Mink skal ikke være en trussel for bakkehekkende fugl														
Fellefangst og jakt med hund i utvalgte områder i regi av SNO.	x					1	SNO	UKL	MD	SNO	150	150	160	160
Elektronisk varsling minkfeller	x					1	SNO		MD	SNO	-	-	-	-
Restaurering terrenginngrep														
Tilbakeføring av steintak innenfor Tangbukta	x					3	NP	UKL	MD	TK	-	-	-	-
Tilbakeføring sandtak i kanten av Tårnskogen	x					3	NP		MD	TK	-	-	-	-

Utbedring av kjørespor i strandvoll øst for Vestre Saltstein	x					1	NP			TK	10	0	0	0
Opprydding av gamle avfallsdeponier øst for fyrstasjonen	x					1	NP			TK	0	60	0	0
Svaberg														
Informere på temaplakater om bålforbud. Stangnes, Saltsteinene og Søndre huet. (se friluftsliv).	x	x	x	x		2	NP		MD	NP	-	-	-	-
Informere om bålforbud og skader på svaberg på nettside, media og facebook	x	x	x	x		1	NP			NP	-	-	-	-
Brann														
Føre opp brannsikre grillplasser (se tiltak friluftsliv)	x			x		3	NP		MD	NP	-	-	-	-
Felles for Jomfruland og Stråholmen														
Samordne tilrettelegging og informasjon														
Samordningsgruppe Jomfruland og Stråholmen. Informasjon og tilrettelegging. Sekretariat.		x	x	x	x	2	NP	SG	MD	NP	-	-	-	-
Understøtte landbruksdrift med beitedyr i sone A														
Samordne med utvalgte kulturlandskap.	x					1	NP	UKL		NP	-	-	-	-
Kjøp av beitetjenester inkl. tilsyn og flytting av beitedyr Jomfruland og Stråholmen	x					1	NP	UKL	MD	TK	110	110	110	110
Vannpost husdyr, Myra nord, Jomfruland	x					2	UKL	NP	UKL		-	-	-	
Kjøp av skjøtselstjenester fra grunneiere.	x					1	NP		MD	TK	115	120	120	120

Gratis bruk av statens beitearealer.	x					1	NP			NP	-	-	-	-
Årlig vedlikehold eikegjerde Holmsløykka	x					1	NP	UKL	MD	NP	10	5	5	5
Mekanisk bekjempelse av lys- og knappsiv beiteareal Øytangenløykka. (Behov vurderes når drenering er ferdig).	x					2	NP			TK	0	0	20	0
Kantkratt som ekspanderer														
Rydding i kantsoner – dekkes av post skjøtsel J/S	x					1	NP			TK	-	-	-	-
Rydding av areal med lang kulturmarkkontinuitet - dekkes av post skjøtsel J/S	x					1	NP			TK	-	-	-	-
Artsmangfold tidligere slåttemark														
Slått fem teiger Jomfruland og Stråholmen.	x					1	NP	UKL		TK	15	15	15	15
Lavvokst, artsrik flora i naturbeitemarker														
Tilpasset beitetrykk, eventuelt slått, samt evaluering av beiting						2	NP			TK	-	-	-	-
Tradisjonelle steingjerder i landbruket														
Restaurering utvalgte steingjerder. Nome vgs.	x					1	NP	UKL		TK	30	35	35	40
Informasjon på nettsiden og utarbeidelse av temaplakat.	x	x		x		2	NP			NP	0	0	25	0
Eldre tids kulturminner på land														
Kartlegging i samarbeid med kulturminneforvaltningen					x	2	KM			KM	-	-	-	-

Utrede bedre bryggeforhold på Øytangen.	x			x		3	FM			TK	-	-	-	-
Fornyelse toalett Øytangen nord.	x			x		1	ST			ST	50	0	0	0
Bidra til etablering av toalett på Aasvik	x			x		1	NP			NP/K K/GE	0	150	0	0
Kartlegge behov for nye toaletter.				x	x	2	NP	JV	MD	NP	-	-	-	-
Telling av ferdsel to steder Øytangen.				x	x	1	NP	SN O	MD	SNO	-	-	-	-
Flisdekke utvalgte stier for å redusere slitasje og for å kanalisere utenom sårbare områder		x		x		1	NP			TK	20	20	20	20
Legge til rette for videre utvikling av edellauvskog Jomfruland nord														
Reetablering av edellauvskog i tidligere høyspentrase. (Rydding og såing eikenøtter). Rydding hvert 5. år	x					1	NP		MD	TK	0	0	0	30
Inngjerding av enkelt-eiker i tidligere høyspentrase	x					2	NP			TK	0	0	10	10
Planter med genetiske ressurser for mat og landbruk skal bevares når skjøtsel er forenlig med ivaretagelse av andre verdifulle arter														
Villepletrær skal i utgangspunktet ikke fjernes	x					1	NP			NP	0	0	0	0
Rydde rundt utvalgte villepletrær	x					1	NP	SN O		SNO	-	-	-	-
Gjerde beitedyr ute fra noen små områder med villepletrær dersom det ikke er påvist rødlistearter som er avhengig av beiting	x					2	NP	NG	MD	NP	0	20	0	

Fjerne hage- og hybrider som med spredningsrisiko i verneområdet	x					1	NP			TK	0	0	0	15
Legge til rette for funksjonshemmede														
Vedlikeholde stier i Tårnskogen for rullestol		x		x		2	NP	KK	MD	KK	0	30	0	0
Skilting med PCS symboler og blindeskrift i Tårnskogen.		x		x		3	NP	KK	MD	NP	0	0	0	100
Grinder tilpasset funksjonshemmede.		x		x		3	NP	UKL	MD	NP	-	-	-	-
Adkomst toalett Øytangen nord		x		x		1	NP	ST	MD	ST	0	0	0	0
Nærmiljøulemper														
Bidra til at Midtstien blir etablert	x			x		1	NP	KK		KK	-	-	-	-
Hensyn til fastboende og hytteiere i info og tilrettelegging	x			x		2	NP	KK		KK	-	-	-	-
Tydlig kommunikasjon om strenge regler for motorferdsel		x		x		2	NP	KK		KK	-	-	-	-
Punktutbedring av hovedveien gjennom eikeskogen. Påføring av grus i særlig bløte områder. Betydning for syklende og gående – utvider veilinja i bløte partier.	x			x		1	NP			TK	150	0	0	0
Fjerne gammel telekabel fra Øytangen gård til fugletårnet	x					1	NP			TK	10	0	0	0
Artsmangfold														
Vedlikehold av insektdam ved Øytangen	x					1	NP			NP	-	-	-	-

Overvåke hekkedasser teist. Inkl. i tjenestekjøp SNO	x					1	NP			SNO/ NP	-	-	-	-
Jomfruland, delområde 1 - eikeskog/eikehage														
Grov, død ved av eik og hassel														
Ikke ta ut stående eller liggende død ved av eik med tykkelse over 20 cm og grov hassel utenom belte vest for Hovedveien.	x					1	NP			NP	-	-	-	-
Grove hasselkratt skal få utvikle seg fritt.														
Hasselkratt med omkrets på mer enn 1,5 meter skal spares.	x					1	NP			NP	-	-	-	-
Vitale, store eiker og store hasselkratt														
Fristille store eiker på Øytangen	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Tynning i sørvest ved å ta ut en tredel av masse av levende eik	x					1	NP		MD	TK	0	0	0	0
Rydding av oppslag på eiendommen Øytangen.	x					1	NP			TK	0	0	0	20
Vedlikeholdsrydding skog og oppslag mht. sikring av vindfall, grein-/toppbrekk m.m.	x				x	1	NP			TK	30	30	30	30
Utbedre gjerde mellom eikeskog og Nordjordet.	x				x	1	NP			TK	0	20	0	0
Eik i alle aldre														
Sanking og utsåing av eikenøtter	x					1	NP			TK	0	10	10	0
Inngjerding av et nytt område.	x					2	NP			NP	0	0	20	0

Uttak av nordiske treslag og tynning i edellauvskog mellom Hovedveien og utsiden på strekningen Øytangeløkka til Hovedgården.	x						NP		MD	TK	0	0	0	0
Jomfruland, delområde 4 - eng														
Sjeldne arter knyttet til slåttemark														
Gjenetablering av kammarimjelle.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Overvåke vårvikke					x	1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Sibirertbusk														
Overvåking og fjerning ved behov.	x				x	2	NP			TK	5	5	5	5
Åpen eng innenfor Vestre Saltstein.														
Beiting storfe	x					1	NP	UKL	MD	TK	0	0	0	0
Uttak av fremmede treslag	x					1	NP			TK	0	30	0	0
Rydding av oppslag i engareal på Saltstein	x					1	NP			TK	0	10	10	10
Mindre slåtteenger														
Slått av Holmsløyka, Øytangeløkka og Plommehagen (Kostnadsført: Slått fem teiger.)	x					1	NP	UKL	MD	TK	15	15	15	15
Øytangeløkka: Grave ferdig grøft for drenering	x					1	NP		MD	TK	30	0	0	0
Engene på Øytangen														
Beiting med storfe fra tidlig i mai. Beitepause hvis tørr sommer.	x					1	NP		MD	TK	0	0	0	0

Rydding av roser sentralt ut mot sjøen. To busker settes igjen.	x					2	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Fjerne evt. nyetablerte fremmede arter, inkl. overvåkning.	x					1	NP		MD	TK	5	5	5	5
Slått av inngjerdet slåttemark etter frøsetting. Bakketørking og fjerning av høy. Gjerdet åpnes for storfe etter slått. (Kostnadsført: Slått fem teiger.)	x					1	NP		MD	TK	-	-	-	-
Utbedring hovedstier		x		x		2	NP		MD	TK	0	0	0	20
Brosjyre om sykling som deles ut ved sykkelutleie og er tilgjengelig på fergene.		x	x	x		2	NP			NP	0	0	50	0
Innføre ferdselsforbud i et større område nord på Øytangen deler av året hvis ferdselen øker vesentlig	x			x			NP			MD	-	-	-	-
Forbud mot sykkel nord for Øitangen gård.	x			x			NP			MD	-	-	-	-
Alternativt etablere tre nye porter ved inngangen til Øytangen som sykler ikke kommer igjennom, med løsning for barnevogn og rullestol, samt tydelig plakat om sykling.	x			x		2	NP			NP	0	0	0	100
Jomfruland, delområde 5 – sandkyst														
Åpne sandarealer og artsrik dyne-eng														
Overvåke gjengroing og slitasje.					x	2	NP			SNO	-	-	-	-
Fjerne trær og busker i bakkant av dyneenger Sandbakken. Lauvtre, tett/ung hassel og ung/halvgammel furu fjernes. Villeple, stor furu, eik og grov hassel spares.	x					1	NP			SNO/ TK	-	-	-	-

Fjerne oppslag av furu og osp i dyneeng, Øytangen sør og Sandbakken.	x					1	NP			SNO/TK	-	-	-	-
Årlig slått av dyneeng sør og nord for brygga på Øytangen etter frøsetting. Slått så langt ut det er sammenhengende grasvegetasjon, ikke på kanten der det er strandtorn.	x					1	NP			SNO	-	-	-	-
Luke åpne flekker for strandtorn i marehalm.	x					1	NP			SNO	-	-	-	-
Strandmurerbie - Opprette en vegetasjonsfri sandgrop på ca. 15 m ² på Sandbakken	x					1	NP			NP/SNO	10	-	-	-
Sandbakken: Skjerme det mest utsatte arealet mot ferdsel/ inngrep med skilting/gjerde	x				x	1	NP			NP/SNO	-	15	-	-
Øke bestand av næringsplanter: Så eller plante ut små bestander av artens næringsplanter på egnete arealer, bruke planter fra regionen. Først og fremst strandskolm, tiriltunge og hårsvæve, men også andre bør vurderes.	x					2	NP			NP/SNO	-	-	-	10
Fremmede arter														
Etterkontroll av fjerning av balsampoppel	x					1	NP			TK	0	0	0	10
Sjeldne arter i strandnære sanddyner Øytangen/Sandbakken														
Overvåke strandtorn					x	1	NP		MD	BF	10	10	10	10
Luke manuelt rundt blomstrende strandtorn. Vanning i tørre perioder.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Rydding i oppslag av furu på Sandbakken	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-

Utsåing av strandtorn Øytangen sør og Sandbakken. Supplere med fem nye såkasser for strandtorn pr. år på Sandbakken sør.	x					1	NP			NP/SNO	-	10	10	10
Strandmaurløve og strandmurerbie på Sandbakken														
Vedlikeholde åpne flekker for strandmaurløve.	x					1	NP			SNO	-	-	-	-
Overvåke og kartlegge strandmaurløve					x	1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Åpne vertikale sandflater for strandmurerbie.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Overvåke og kartlegge strandmurerbie					x	1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Overvåke og kartlegge kammarimjelle	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Jomfruland, delområde 6 – strandnære kratt														
Kantkratt innenfor Vestre Saltstein og Tangbukta														
Lett rydding i større einerforekomster	x					1	NP		MD	TK	0	0	15	0
Fjerne berberis og sibirtrebusk	x					2	NP		MD	TK	-	50	-	-
Sammenhengende krattområde Øytangen nord														
Rydde kantkratt som vokser ut mot engene i vest. Liguster spares. Gjort i 2020.	x					2	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Rydde gran i hele området	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	
Rydding i fangstgater for fugl videreføres	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Rydde kratt i fire definerte områder i kanten av og inne i krattområdet. Hassel, bartre, einer, morell og	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-

Kun nødvendig transport i forbindelse med strandrydding, akutt forurensning og uttransport av syke eller døde storfe. Transport i forbindelse med strandrydding med spesielt liten traktor med brede dekk.	x					2	NP			NP	0	0	0	0
Vurdere å fjerne traktorslepene på Skadden og Skagerrakstrand sør for hyttebebyggelsen	x					3	NP			NP	-	-	-	-
Opptrekk og utsetting av småbåter														
Tilse at båter som er lagret på land og båtøptrekk ikke er til hinder for eller avleder allmenn ferdsel, og at båter ikke lagres i nasjonalparken i perioden 16. november til 14. mars.	x	x				2	NP			SNO	-	-	-	-
Varder og solgroper														
Fjerning av varder og solgroper (vedlikehold). Kost. Først på «tilrettelegging friluftsliv»	x					1	NP			TK	-	-	-	-
Sitteplasser														
Anlegge sitteplasser på attraktive utsiktspunkt og i lune lommer. Kostnadsført «Friluftsliv»		x				2	NP			TK	-	-	-	-
Gjerder, porter og gjerde-klyv														
Fjerne gjerder som bidrar til privatisering og hindrer allmenn ferdsel, med unntak av gjerder vist i beiteplan		x				2	NP			TK	-	-	-	-
Utarbeide standardtegninger for gjerder og porter	x	x				2	NP			TK	0	0	0	0
Temaplakater														

Plakater med informasjon om nasjonalparken og sti/turmuligheter, samt restriksjoner ved Aasvik brygge, Tårnbrygga og Øytangen brygge.		x		x		3	NP			NP	0	0	15	0
Telt- og ferdselsforbud														
Oppsyn	x					2	SNO			SNO	-	-	-	-
Saltenger, forstrender, grankloner, kantkratt og hassel.														
Utarbeide skjøtselsplan.					x	1	NP			TK	0	0	0	0
Forebygge skader på kulturminner														
Temaplakat ved gravrøys på Kjemperøysa	x	x		x		3	NP			NP	0	0	0	15
Redusere forstyrrelser av fugl på Skadden														
Temaplakat	x	x		x		2	NP			NP	-	30	-	-
Mulig slitasje på lav på rullestein indre strand														
Kartlegge og evaluere slitasje på lavvegetasjon, og eventuelt kanalisere stier utenom sårbare partier	x			x		3	NP			NP	0	0	0	50
Artsmangfold														
Flytte 10 stk. gul hornvalmueplanter fra Skagerrakstrand til Færder nasjonalpark	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Jomfruland, delområde 8 – barblandingskog														
Tårnskogen														
Fjerne frøplanter av fremmede treslag	x					1	NP	SK	MD	TK	0	5	5	5

Fjerne oppslag av lauvtre	x					2	NP			TK	0	5	5	5
Vedlikeholde rullestolstandard på hovedstier		x		x		2	KK		MD	KK	-	-	-	-
Etablere klopp/enkel bro mellom øyene i Tårntjernet.	x			x		2	NP			TK	0	50	0	0
Jomfruland, delområde 9 – svartorsumpskog														
Stråholmen														
Funksjonsområder i delområdene 1 og 4 for rastende fugl, hekkende sjøfugl og våtmarksfugl														
Overvåke forstyrrelser av fuglelivet.					x	1	NP		MD	TK	-	-	-	-
Informasjon og henstilling til fugleinteresserte.		x		x		2	NP			NP	0	0	0	0
Erstatte plakatstativ på Langholmen ved Stråholmen med permanent stativ	x				x	1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Stråholmen – sone A og landskapsvernområdet														
Åpent landskap med truede vegetasjonstyper og arter														
Beiting, slått, beitepussing og rydding.	x					1	NP	UKL	MD	TK	10	10	10	10
Overvåke bevaringsmål og slitasje fra tråkk av sau.					x	2	NP			TK	-	-	-	-
Nødvendig kartlegging før tiltak – evaluering av beite- og skjøtselstiltak i landskapsvernområdet og nasjonalparken på Stråholmen drevet de siste 30 årene (detaljer avtales med Stråholmen småfesesamdrift). Evaluering ev. via 1420.21 (skjøtelsplaner)?	x					1	NP			TK	0	200	0	0
Kort marksjikt når vekstsesongen begynner														

Kratt skal ikke fortrenge sjeldne og truede arter															
Slått og rydding.	x					2	NP	UKL		TK	0	5	5	5	
Stråholmen, delområde 4 – havstrender															
Nikkebrønsler															
Fjerne brennesle og hundekjeks ved beiting.	x					2	NP	UKL		TK	0	0	0	0	
Kunnskap om arter i brakkvannsdammer og strandbasseng.															
Kartlegge arter.					x	3	NP			TK	0	0	0	0	100
Stråholmen, delområde 5 – kalktørrenger															
Ikke kratt															
Rydding.	x					1	NP	UKL		TK	5	5	5	5	
Ikke nitrogenelskende planter															
Ikke tilføre gjødsel.	x					2	NP	UKL		TK	0	0	0	0	
Holmene og Stangnes															
Gjenskape kystlynghei på Styrmannsholmen og Larsholmen. Følge opp skjøtelsesplan fra medio 2022 med restaurering, lyngbrenning og beiting. Lyngbrenning i intervall 15-20 år.															
Rydding av vegetasjon Styrmannsholmen	x					1	NP		MD	TK	10	20	10	10	
Lyngbrenning Styrmannsholmen	x						NP		MD	NP	30	0	0	0	

Kjøp av beitetjenester inkl. flytting og tilsyn av beitedyr	x						NP			TK	0	50	50	50
Artsmangfold holmene i nasjonalparken														
Soddaskholmen og Flesa. Beiting på ettersommeren, alternativt slått av høyvokst vegetasjon. Rydding av kratt på Flesa.	x					3	NP		MD	TK/S NO	0	0	0	20
Strandrydding Stråholmsteinane, Lille Danmark, Dynga, Raudholmen og Mostein.						2	NP			SNO	-	-	-	-
Nye hekkedasser for teist på Danmark og Dynga.	x					2	NP			SNO	-	5	5	5
Innfallsporier														
Mulighetsstudie for innfallsporier Stangnes	x				x	3	NP		MD	TK	0	0	0	150
Ferdsestelling Stangnes	x				x	1	NP			NP	7	7	7	7
Fremmede arter														
Fjerne forekomst av rynkerose på Stangnes. (Kost. Ført under «Nasj.park på land» under «Fjerne alle forekomster»	x				x	1	NP			TK	-	-	-	-

Arkivsaksnummer: 2024/1085-0

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 26.02.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Jomfruland nasjonalparkstyre	20/2024	

Tilbakemelding på henvendelse fra BirdLife Telemark om støtte til nytt bygg på Øytangen

Innstilling fra forvalter

Jomfruland nasjonalparkstyre støtter BirdLife Telemark/Jomfruland fuglestasjon sitt initiativ til nytt bygg på Øytangen. Nasjonalparkstyret ser økt synlighet og tilstedeværelse på Jomfruland som en viktig styrking av forvaltningsmyndighetens arbeid. Nasjonalparkstyret ønsker i den forbindelse at bygget planlegges med mulighet for kontor plass til nasjonalparkforvalter.

Nasjonalparkstyret påpeker at vedtaket er en støtteerklæring og interesse for mulig tilrettelegging mht. flerbruk av ev. nytt bygg, men at verken nasjonalparkstyret eller Statsforvalteren i Vestfold og Telemark påtar seg noen form for økonomiske forpliktelser gjennom støtteerklæringen.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Jomfruland nasjonalparkstyre har mottatt en henvendelse fra BirdLife Telemark/ Jomfruland fuglestasjon i forbindelse med planene om erstatning av dagens bygg på Øytangen med et nytt og moderne «miljøsender» for Jomfruland fuglestasjon. Formålet er å etablere et nytt bygg med moderne standard, bedre fasiliteter og universell tilrettelegging. Se vedlegget for detaljer knyttet til tiltaket og henvendelsen.

Vurdering

Nasjonalparkforvalteren er nasjonalparkstyrets administrasjon. Forvalteren er ansatt hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, men styret disponerer forvalters arbeidstid. Det er Statsforvalteren som har ansvar for forvalterens formelle forhold mht. arbeidstid, permisjoner, kontorsted o.a.

Forvalterens oppgaver og forhold til styret er videre definert i nasjonalparkstyrets vedtketer [Vedtekter januar 2024.PDF \(nasjonalparkstyre.no\)](#). For å kunne forberede saker, planlegge og gjennomføre skjøtsel og oppdrag i verneområdet samarbeider nasjonalparkstyret med grunniere, Skjærgårdstjenesten, Statens naturoppsyn, private firma, skoler og frivillige organisasjoner. Som del av dette arbeidet har forvalter mange dager med befaringer og

oppdrag i felt. Per i dag har forvalter kontor i administrasjonsbygget til Kragerø kommune, men mangler innendørs fasiliteter på bl.a. Jomfruland. Tilgang på oppvarmede lokaler, samt mulighet for kontorsted ville vær positivt mht. økt tilstedeværelse, synlighet og fleksibilitet i forvalter oppgaver i verneområdet. Nasjonalparkforvalter påpeker at vedtaket er en støtteerklæring og interesse for mulig tilrettelegging mht. flerbruk av ev. nytt bygg, og at verken nasjonalparkstyret eller Statsforvalteren påtar seg noen form for økonomiske forpliktelser gjennom støtteerklæringen. Ev. tilgang på kontor kan deles med Statens naturoppsyn, dersom SNO er interessert i dette. Forvalter viser ellers til henvendelse fra Bird Life Telemark for ytterligere inforamsjon om forespørselen.

Vedlegg

From: Rune Bergstrøm[rune.bergst@outlook.com]

Sent: 23.01.2024 10:58:04

To: Dobbedal, Eirik Johansen[Eirik.Dobbedal@statsforvalteren.no];
espen.marker@miljodir.no[espen.marker@miljodir.no]

Cc: Vidar Kristiansen[vkrist@online.no]; telemark@birdlife.no[telemark@birdlife.no]

Subject: Nytt bygg for fuglestasjonen på Jomfruland.

Hei

Vi viser til tidligere telefonsamtale om våre planer for å starte opp med en prosess for å få bygget et nytt bygg der hvor fuglestasjon ligger i dag. Vi ser for oss å rive dagens bygg (tilstanden er dessverre ikke topp) og bygge et større, funksjonelt bygg som passer inn i forhold til dagens bygningsmasse på Øytangen.

Bygget er nå gammelt, i til dels slitt og uhensiktsmessig. Det er heller ikke ihht. dagens miljøkrav og langt fra dagens krav til universell utforming. Vi ser også at forespørslers fra studenter i inn- og utland som ønsker å ta oppgaver på Jomfruland øker.

Vi kontaktet Nasjonalparkforvalter og SNO- medarbeider med ansvar for Jomfruland, på bakgrunn av at disse flere ganger har uttrykt behov for kontorplass, lager og overnatting på Jomfruland. Vi vil også ta kontakt med flere universiteter for å høre hvilke behov/ønsker de måtte ha i forbindelse med et nytt, moderne og større stasjonsbygg.

Som jeg sa i telefonsamtalen er det ikke primært økonomisk støtte vi er ute etter. Vi ønsker å etablere et mer utvidet "miljøsenter" på Øytangen. I kombinasjon med det nye fugletårnet, med sitt informasjonsbygg vil vi bedre tilbudet til besøkende grupper, skoleklasser mm. Fra vårt ståsted er det viktig at de store datamengdene vi har samlet inn om endringer i fuglelivet kan opplyse folk om hva som skjer som følge av klimaendringer, reduksjon i biologisk mangfold mm. Fugler er en meget god indikator for å si noe om den generelle tilstanden i miljøet.

Synlighet og tilstedeværelse av nasjonalparkforvalter og SNO (og eventuelt Universiteter) vil etter vår oppfatning ha stor betydning for helhetsinntrykket av miljøsenderet/fuglestasjonen på Øytangen. Viktige offentlige samarbeidspartnere vil også trolig styrke oss i forhold til byggetillatelse, herunder størrelse og utforming av bygg. Vi må også forhandle med Fylkeskommunen som eier dagens bygg. Vi leier det for en symbolsk sum og har gjort alle investeringer og dekker alle utgifter selv. Ved en ny stor investering i nytt bygg må vi ha en bedre- juridisk bindende avtale med fylkeskommunen enn hva vi har pr. i dag.

Vi ønsker med denne henvendelsen å avklare behovet/ ønsker nasjonalparkstyret/forvalter og SNO har i forbindelse med en mulig nytt bygg på Øytangen. Vi ønsker en tilbakemelding på denne henvendelsen, gjerne etter nødvendige avklaringer med styret i nasjonalparken og ledelse i SNO. Vi stiller gjerne opp i møter om dette er nødvendig for nærmere drøftinger/avklaringer.

Mvh Rune Bergstrøm (tlf 47462153)

på vegne av BirdLife Telemark/Jomfruland fuglestasjon

Vedlegg – Henvendelse fra BirdLife

From: Rune Bergstrøm[rune.bergst@outlook.com]

Sent: 23.01.2024 10:58:04

To: Dobbedal, Eirik Johansen[Eirik.Dobbedal@statsforvalteren.no];
espen.marker@miljodir.no[espen.marker@miljodir.no]

Cc: Vidar Kristiansen[vkrist@online.no]; telemark@birdlife.no[telemark@birdlife.no]

Subject: Nytt bygg for fuglestasjonen på Jomfruland.

Hei

Vi viser til tidligere telefonsamtale om våre planer for å starte opp med en prosess for å få bygget et nytt bygg der hvor fuglestasjon ligger i dag. Vi ser for oss å rive dagens bygg (tilstanden er dessverre ikke topp) og bygge et større, funksjonelt bygg som passer inn i forhold til dagens bygningsmasse på Øytangen.

Bygget er nå gammelt, i til dels slitt og uhensiktsmessig. Det er heller ikke ihht. dagens miljøkrav og langt fra dagens krav til universell utforming. Vi ser også at forespørsler fra studenter i inn- og utland som ønsker å ta oppgaver på Jomfruland øker.

Vi kontaktet Nasjonalparkforvalter og SNO- medarbeider med ansvar for Jomfruland, på bakgrunn av at disse flere ganger har uttrykt behov for kontor plass, lager og overnatting på Jomfruland. Vi vil også ta kontakt med flere universiteter for å høre hvilke behov/ønsker de måtte ha i forbindelse med et nytt, moderne og større stasjonsbygg.

Som jeg sa i telefonsamtalen er det ikke primært økonomisk støtte vi er ute etter. Vi ønsker å etablere et mer utvidet "miljø senter" på Øytangen. I kombinasjon med det nye fugletårnet, med sitt informasjonsbygg vil vi bedre tilbudet til besøkende grupper, skoleklasser mm. Fra vårt ståsted er det viktig at de store datamengdene vi har samlet inn om endringer i fuglelivet kan opplyse folk om hva som skjer som følge av klimaendringer, reduksjon i biologisk mangfold mm. Fugler er en meget god indikator for å si noe om den generelle tilstanden i miljøet.

Synlighet og tilstedeværelse av nasjonalparkforvalter og SNO (og eventuelt Universiteter) vil etter vår oppfatning ha stor betydning for helhetsinntrykket av miljø senteret/fuglestasjonen på Øytangen. Viktige offentlige samarbeidspartnere vil også trolig styrke oss i forhold til byggetillatelse, herunder størrelse og utforming av bygg. Vi må også forhandle med Fylkeskommunen som eier dagens bygg. Vi leier det for en symbolsk sum og har gjort alle investeringer og dekker alle utgifter selv. Ved en ny stor investering i nytt bygg må vi ha en bedre- juridisk bindende avtale med fylkeskommunen enn hva vi har pr. i dag.

Vi ønsker med denne henvendelsen å avklare behovet/ ønsker nasjonalparkstyret/forvalter og SNO har i forbindelse med en mulig nytt bygg på Øytangen. Vi ønsker en tilbakemelding på denne henvendelsen, gjerne etter nødvendige avklaringer med styret i nasjonalparken og ledelse i SNO. Vi stiller gjerne opp i møter om dette er nødvendig for nærmere drøftinger/avklaringer.

Mvh Rune Bergstrøm (tlf 47462153)

på vegne av BirdLife Telemark/Jomfruland fuglestasjon

Arkivsaksnummer: 2024/424-0

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 10.01.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Jomfruland nasjonalparkstyre	21/2024	

Mindre justering av grense på Stangnes i Jomfruland nasjonalpark

Innstilling fra forvalter

Jomfruland nasjonalparkstyre ber Statsforvalteren i Vestfold og Telemark formidle behov om mindre grensejusteringer i Jomfruland nasjonalpark til Miljødirektoratet. Nasjonalparkstyret foreslår følgende alternative løsninger:

1. Jomfruland nasjonalparkstyre ber om at det vurderes en mindre vesentlig grensejustering, hvor veien fra nasjonalparkens grense og parkeringsplassen på Stangnes tas ut av verneområdet, slik at besøkende kan benytte vei og parkeringsplassen på Stangnes uten konflikt med motorferdselsforbudet i verneområdet. Grenseendringen medfører at ca. 650 kvadratmeter (0,65 dekar) tas ut av verneområdet jf. kart i vedlegg 1.

Begrunnelse for endringen: I området er det en grusvei med parkeringsplass i enden av veien. Veien og parkeringsplassen er opparbeidet for besøkende til Stangnes og Vestre Rødal som er statlig sikrede friluftsområder. Bruk av vei og parkeringsplass er etablert lenge før verneområdet ble opprettet og det er trolig en forglemmelse at veien verken ble omfattet av motorferdselsforbudet eller tatt ut av verneområdet ved fastsettelse av forskriften. Selv om veien og parkeringsplassen har en forholdsvis enkel standard, bør den tas ut av nasjonalparken, jf. bestemmelsene i naturmangfoldloven og for at etablert bruk er i tråd med verneforskriften.

Forvalters vurdering i saken legges ved oversendelsen til Miljødirektoratet.

2. Dersom grensejustering ikke anses som en aktuell løsning ber nasjonalparkstyret Miljødirektoratet vurdere en endring av verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark med en tilføyelse av ny bokstav h.) til § 9 tredje ledd, som åpner for motorferdsel på etablert vei inn til parkeringsplassen på Stangnes.

Forslag til endring:

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

§ 9 tredje ledd h.): Motorferdsel på etablert vei til parkeringsplassen på Stangnes.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark

Veileder M-481: Opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven

Saksopplysninger

I forbindelse med opprettelsen og grensemerking av Jomfruland nasjonalpark påpekte prosjektleder/ nasjonalparkforvalter i 2016 behov for en mindre vesentlig grensejustering av verneområdet. Jomfruland nasjonalpark ble opprettet i desember 2016.

Grenseendringer som gjøres etter at verneforskriften er vedtatt må sendes via Statsforvalteren og nasjonalparkforvalters henvendelse ble derfor ikke fanget opp av Miljødirektoratet. Sakene har ligget ubesvart siden 2017. I samme periode har nasjonalparkstyret forholdt seg som om grensejusteringen var gjennomført. Etter samtaler med Miljødirektoratet i 2023 ble nasjonalparkstyret bedt om å sende en formell henvendelse til direktoratet via Statsforvalteren i Vestfold og Telemark med forespørsel om grensejusteringer.

Grensejustering 1 – Vei til Stangnes

Veien på Stangnes har en samlet lengde på 128 meter og parkeringsplassen et areal på ca. 286 kvm.

Miljødirektoratet har delegert myndighet til å vedta mindre grenseendringer. Større endringer må gjøres av Klima- og miljødepartementet.

Flyfoto 1 viser forvalters opprinnelige forslag til grenseendring fra 2016. Her foreslås ny grense lagt øst for veien og parkeringsplassen til Stangnes. Endringen innebærer at ca. 11,5 dekar tas ut av verneområdet.

Kartutsnitt 1 som viser forvalters reviderte forslag til grenseendring. Her trekkes kun veilinje og parkeringsplass ut av verneområdet. På denne måten reduseres omfanget av grenseendringen til selve veien og parkeringsplassen. Grenseendringen innebærer at ca. 650 kvadratmeter (0,65 dekar) trekkes ut av nasjonalparken. Parkeringsplassen fungerer i dag som informasjonspunkt for nasjonalparken.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Vedtak om grensejustering ligger utenfor forvalters delegasjonsmyndighet og behandles av nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark § 9 første ledd: «*Forbud mot motorferdsel*».

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan for Jomfruland nasjonalpark (2019) inneholder ingen avklaring om veistrekningen på Stangnes. Arealet er omfattet av det generelle forbudet mot motorferdsel.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven §§ 8-12

Presedens

Etter opprettelsen av Jomfruland nasjonalpark søkte flere grunneiere om justering av vernegrensene med sikte på helt eller delvis å få sin eiendom utenfor nasjonalparken. Miljødirektoratet avsto samtlige søknader begrunnet med verneprosess og presedenshensyn. Følgende grensejustering er initiert av forvaltningsmyndigheten og forespurt allerede i 2016. Grensejusteringen er av allmenn nytte og formaliserer lovlig etablert bruk. Forvaltningsmyndigheten vurderer derfor presedensfare av grensejustering som lav.

Vurdering

Veilder M-481 kap. 8 omhandler endringer av verneforskrift og grensejusteringer.

Veilederen (s. 57) peker på at «*Det kan være ulike grunner til behov for endring av vernevedtak (...)»*, men at «*Stadige endringer i verneforskriftene kan uthule verneforskriftens gjennomslagskraft, og det er derfor sjelden det er aktuelt å åpne for revisjon av verneforskriftene. Forvaltningsmyndigheten skal være meget varsom med å foreslå endringer som kan redusere verneverdiene eller påvirke verneverdiene negativt.*»

Bruk og mulige konflikter som følge av forbud mot motorferdsel på veien og parkeringsplassen på Stangnes burde vært kjent for kommune, frivillige organisasjoner og daværende Fylkesmannen i Telemark ved opprettelsen av verneområdet. I teorien er det i dag forbudt å ferdes med motorkjøretøy, inkludert elektriske sykler, inn til parkeringsplassen på Stangnes. Forvaltningsmyndigheten har ikke håndhevet forbudet, da området var antatt justert ut av nasjonalparken, jf. henvendelse i februar 2017. Veien er av enkel standard, men dagens bruk (begrenset til vei og parkeringsplass) vurderes ikke å medføre skade på natur- eller verneverdiene.

Endring av grensene eller endring av verneforskriften vil gjøre det enklere å håndheve verneforskriften, samtidig som verneforskriften fremstår mer logisk for publikum. I lys av etablert praksis og marine virkninger på naturmangfoldet og verneverdiene, ser forvalter det som lite aktuelt å sperre veien for ferdsel.

Som veilederen peker på, skal forvaltningsmyndigheten være forsiktig med å foreslå endringer som kan uthule verneforskriften. Dette er et viktig moment for å unngå en stykkevis og delt «nedbygging» av verneforskriften. Samtidig mener forvalter dette ikke bør begrense adgangen for å rette formelle feil eller endringer som har lav til marginal betydning for verneformålet. Forvalter mener her at man kan trekke paralleller til bruk av naturmangfoldloven § 48 om generelle dispensasjonsbestemmelser, som fungerer som en ventil for aktiviteter man ikke forutså på vernetidspunktet. Det faktum at veistrekningen hverken er omtalt i drøftingene i Kongelig resolusjon og øvrige innspill/ forarbeider til verneforskriften, tolkes av forvalter som at veistrekningen på Stangnes enkel og greit ble glemt i prosessen, da grensene for verneområdet på Stangnes ble lagt til å følge det statlig sikra friluftsmådet. De fleste høringsinnspillene og vurderingene omhandler Jomfruland, Stråholmen og sjøområdene rund – hvor majoriteten av bebyggelse og ferdsel foregår og konfliktnivået ved opprettelsen var høyere. Bruk av veien og parkeringsplass som adkomst til Stangnes var kjent på vernetidspunktet og burde vært drøftet i forarbeidene, siden motorferdsel forbudet som følger av verneforskriften ville ha store konsekvenser for bruk av området. Forvalters henvendelse til Miljødirektoratet i 2017 peker på at dette var en glipp som kort tid etter var ønsket rettet.

Nasjonalparkforvalter drøfter her tre alternative løsninger, hvor en mindre vesentlig grensejustering fremstår som den foretrukne løsningen med hensyn til kost-nytte og formålet med verneforskriften. Miljødirektoratet må på bakgrunn av nasjonalparkstyrets henvendelse gjøre en vurdering om endringen anses som mindre vesentlig eller om endringen krever revisjon av verneforskriften.

Nasjonalparkforvalters forslag til løsninger:

1. Grenseendring jf. forslag fra forvalter fra 2017. Areal som tas ut av verneområdet er 11,5 dekar.

Den skisserte grensejusteringen fra 2016 omfatter et areal på ca. 11,5 dekar. Dette er en relativt stor endring, hvor alt areal øst for veien og parkeringsplassen tas ut av verneområdet. Området øst for veien består av svaberg med vegetasjonsdekte renner hvor det tidligere er drevet uttak av en begrenset mengde tømmer. De er trolig ikke gjennomført hogst de siste 50 til 60 årene. Flybilder fra Norge i bilder viser et varierende kronedekke fra 1960-1980-tallet, men med jevn økning i dekning/volum.

Selv om forvalter i 2016 viser til små naturvereider i området som ønskes fradelt, innebærer den opprinnelige grenseendringen et vesentlig areal sør i nasjonalparken. Grensene følger i dag det statlig sikrede friluftsområdet og forvalter ser fordeler ved at arealet forblir en del av nasjonalparken i så stor grad som mulig.

2. Grenseendring hvor vei og parkeringsplass tas ut av nasjonalparken, jf kartutsnitt 1/vedlegg 1. Areal som tas ut av verneområdet er ca. 650 kvadratmeter (0,65 dekar).

Alternativet til grensejustering begrenser seg til vei og parkeringsplass og omfatter et vesentlig mindre areal enn alternativ nr. 1. Grensejusteringen påvirker i liten grad omkringliggende areal og naturområdene vest for vei og parkeringsplass forblir i verneområdet.

Bruk av vei og parkeringsplass er etablert lenge før nasjonalparken ble opprettet og det er trolig en forglemmelse at veien verken ble omfattet av motorferdselsforbudet eller tatt ut av verneområdet ved fastsettelse av forskriften. Selv om veien og parkeringsplassen har en forholdsvis enkel standard, bør den tas ut av nasjonalparken, jf. bestemmelsene i naturmangfoldloven og for at etablert bruk er i tråd med verneforskriften.

3. Nasjonalparkstyret ber Miljødirektoratet starte arbeid med endring av verneforskriften med tilføyelse av bokstav h.) til § 9 tredje ledd med følgende unntak:

Det tredje alternativet innebærer ikke grenseendring, men endring av selve verneforskriften. Forvalter ser dette som en alternativ løsning, hvor det innføres et tillegg til unntaksbestemmelsene i § 9 tredje ledd, hvor motorferdsel tillates på veistrekningen fra ytre til indre parkeringsplass på Stangnes. På denne måten innføres en generell dispensasjon som også omfatter ferdsel med elektrisk sykkel. Fra parkeringsplassen og videre ut til bebyggelsen på Stangnes vil det fortsatt være forbudt å ferdes med motorkjøretøy, inkludert elektriske sykler. Endring av verneforskriften er en lengre prosess, men mulig alternativ dersom Miljødirektoratet vurderer de alternative grenseendringene som mer omfattende en deres delegasjonsmyndighet tillater.

Forvalter foreslår at følgende endring i verneforskriften legges frem som et alternativ til grenseendring:

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

§ 9 tredje ledd h.): Motorferdsel på etablert vei til parkeringsplassen på Stangnes.

Vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Arealet vest for veien til Stangnes er kartlagt i 2018 og klassifisert som bærlyngskog og kalkfattigfattig kystlynghei. Skogarealet er dominert av furu, med gran og svartor i renner mellom svaberget. Ut fra tilgjengelige flyfoto av området er arealet noe påvirket av skogdrift i moderne tid, trolig som del av vedhogst. Det er ikke påvist rødlista arter i den aktuelle delen av verneområdet. Selv om det ikke er påvist truede eller sårbare arter i området, er det av hensyn til landskapsbildet en fordel at arealet i så stor grad som mulig forblir del av nasjonalparken.

Veien til Stangnes er enkel og følger en naturlig renne i landskapet. Veien har en enkel konstruksjon som medfører at trafikk på veien må holde lav hastighet. Det er derfor ikke knyttet vesentlige støy-problemer til at veien tas ut av verneområdet. Den innerste parkeringsplassen har svært få plasser 8-10 biler, som bidrar til å begrense belastningen på området. Øvrige bilister kan benytte større parkeringsplass lenger ute mot fylkesveien.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og § 9. (føre-var-prinsippet) kommer ikke til anvendelse.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Grensejusteringen har som formål å videreføre lovlig etablert bruk før vernetidspunktet. Veien er av enkel standard, men benyttes jevnt store deler av året. Veien har solig underlag med fast fjell og stein og hastigheten på biler som ferdes langs veien er lav (grunnet beskaffenhet og siktlinjer). Parkeringsplassen har begrenset kapasitet og bruk av området vurderes i liten grad å påvirke dyrlivet. Det er ikke kartlagt truede eller sårbare arter langs, eller tett på veien. På heia vest for parkeringsplassen er det gjennomført hogst av enkeltrær. Det er usikkert når dette er gjennomført, men siktlinjer på heia indikerer at dette kan vært gjennomført mht. utsikt fra beforliggende hytter/bygninger. Området vil revegeteres ilt. de neste årene og forvaltningsmyndigheten vil følge med på ev. ny aktivitet i området.

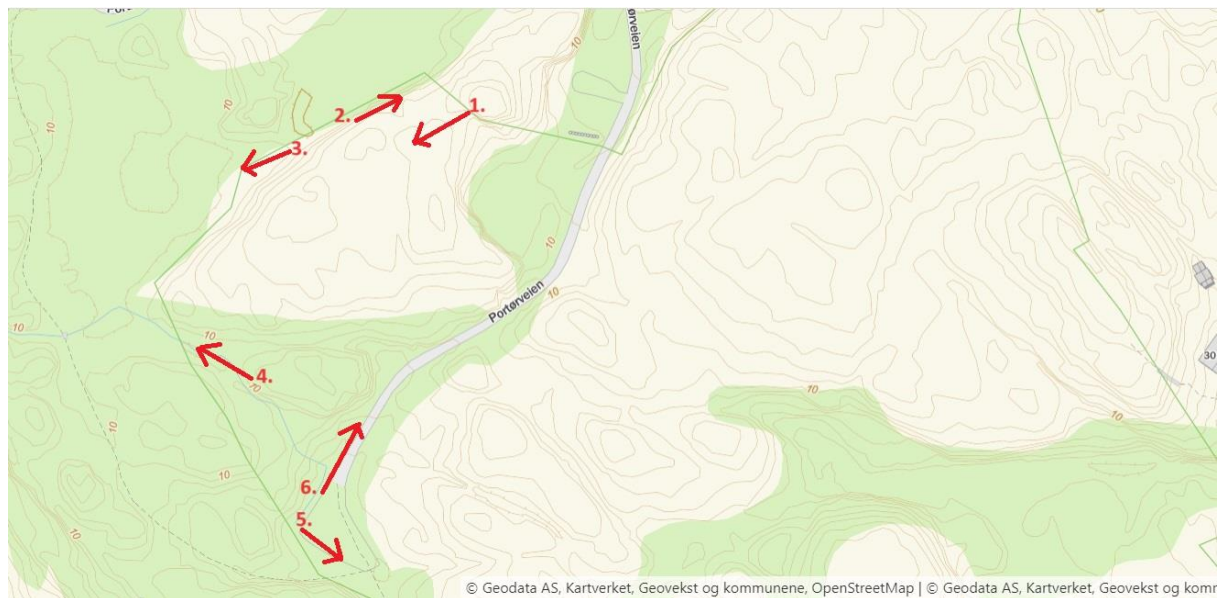
§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) og § 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) vurderes mindre relevante i denne saken.

Vedlegg

Vedlegg 1 – Kartutsnitt med ønsket grensejustering.

Vedlegg 2 – fotografier fra området

Kartet viser ca. fotopunkt for bildene under med angitt fotoretning.

Foto 1 – Lyng- og furudominert hei sett fra nord-sør.

Foto 2 – Svberg på grensen til nasjonalparken sett sør-nord.

Foto 3 – Grense nasjonalpark sett nord-sør.

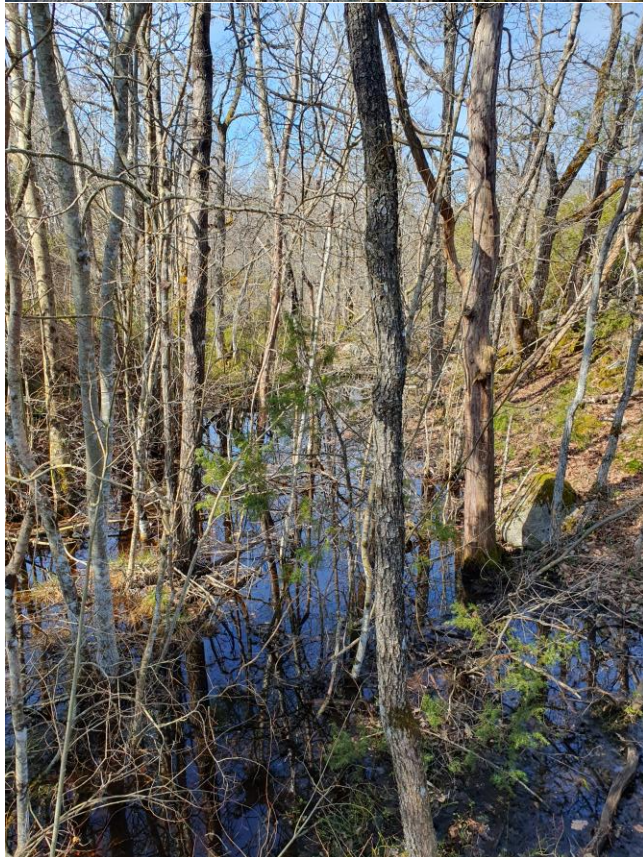

Foto 4 – Fukt- og sumpområde i bekkeløp mot vest. Fuktig dal/bekkeløp på grensen til verneområdet med tett vegetasjon. Området dominert av yngre aldersklasser.

Foto 5 – Parkeringsplassen på Stangnes sett fra vest mot øst.

Foto 6 – vei ned mot parkeringsplassen sett fra sør mot nord.

Arkivsaksnummer: 2024/5680-0

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 14.05.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
	2024/22	03.06.2024

Drøfting av rådgivende utvalg sin rolle og funksjon i Jomfruland nasjonalparkstyre

Innstilling fra forvalter

Jomfruland nasjonalparkstyre og rådgivende utvalg drøfter forventninger og mål for inneværende styreperiode. Styret sammenfatter drøftingen.

Saksopplysninger

I [Prop. 1 S \(2023–2024\) for budsjettåret 2024](#) avviklet Klima- og miljødepartementet ordningen med partssammensatte styrer. Avviklingen gjaldt for alle de fire verneområdestyrene som inngikk i ordningen.

Jf. verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark § 15 og gjeldende styrevedtekter for Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde, skal forvaltningsmyndigheten opprette et rådgivende utvalg.

Vedtektene setter rammen for rådgivende utvalg som skal:

- *bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant. Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer. Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg. (Vedtekter for nasjonalpark/verneområdestyrer, kap. 6.8).*

I styremøtet 12.03.2024 ble det konstituert nytt styre for Jomfruland nasjonalpark for 2024-2027. I samme styremøte ble det også valgt hvilke organisasjoner som bør være representert i rådgivende utvalg. Styret og gjeldende rådgivende utvalg bør sammen drøfte hvilket omfang og hvilken funksjon rådgivende utvalg skal ha og hvordan styret best kan arbeide for at rådgivende utvalg skal fungere og at representantene i utvalget ser dette som nyttig.